

Välkomna till dagens seminarium!

Fokus på arbetsmarknaden

27 augusti 2025

Program

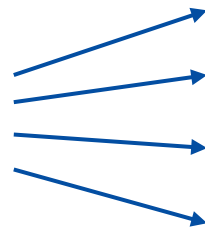
- Katarina Fellman, direktör ÅSUB hälsar välkommen.
- Arbetsmarknadsbarometern, Maria Viktorsson, utredare
- Befolkningsrörelsen ur ett arbetsmarknadsperspektiv, Kenth Häggblom, statistikchef
- Återflyttning och resultat från studien om flyttorsaker, Mina Rosenqvist, utredare
- Frågor och dialog med seminariedeltagare
- Avslutande ord

Arbetsmarknadsbarometern 2025

Maria Viktorsson 27.8.2025

Prognos våren 2025 till våren 2026

Sysselsättningsvolym
Rekryteringsbehov
Fortbildningsbehov

Arbetsmarknaden totalt
Privat/offentlig sektor
Branscher/sektorer
Yrkesgrupper

Metod

Två enkätundersökningar under våren 2025:

1. PRIVAT SEKTOR

Representativt urval
Svar från 275 företag
Svaren viktade efter personalstyrka och
branschernas storlek

2. OFFENTLIG SEKTOR

Samtliga myndigheter och enheter
(exkl. enmannamyndigheter)

Enhet: Helårstjänster

- T.ex. 80% deltidsanställd → 0,8 helårstjänst
- T.ex. sommarjobbare, tre månader → 0,25 helårstjänst

→ Uppskattningar vid en given tidpunkt – indikativa resultat

Huvudresultat

Sysselsättningsvolymen

- Offentlig sektor: tillväxttakten avtar
- Privat sektor: positiv tillväxt men stor variation mellan branscher

Rekryteringsbehovet

- Offentlig sektor: minskar
- Privat sektor: oförändrat
- Mest efterfrågade yrkesgrupper:
 - *Service- och försäljningspersonal*
 - *Specialister*

Sysselsättningsvolym

Utveckling sysselsättningsvolym våren 2025 - våren 2026

PRIVAT SEKTOR

OFFENTLIG SEKTOR

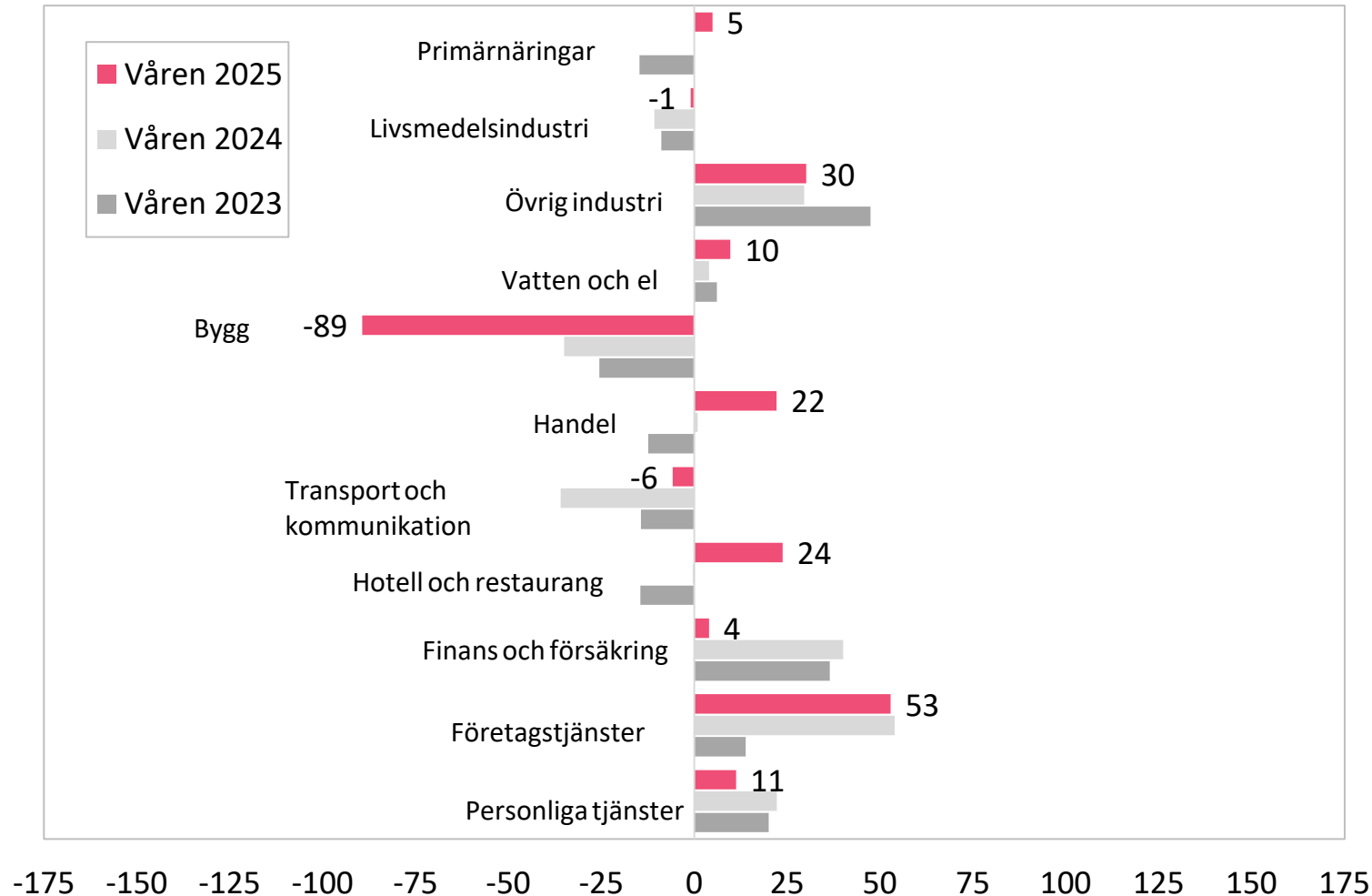

TOTALT

Förändring personalvolym: privat sektor

Förväntad förändring sysselsättningsvolym (antal årsverken)

+

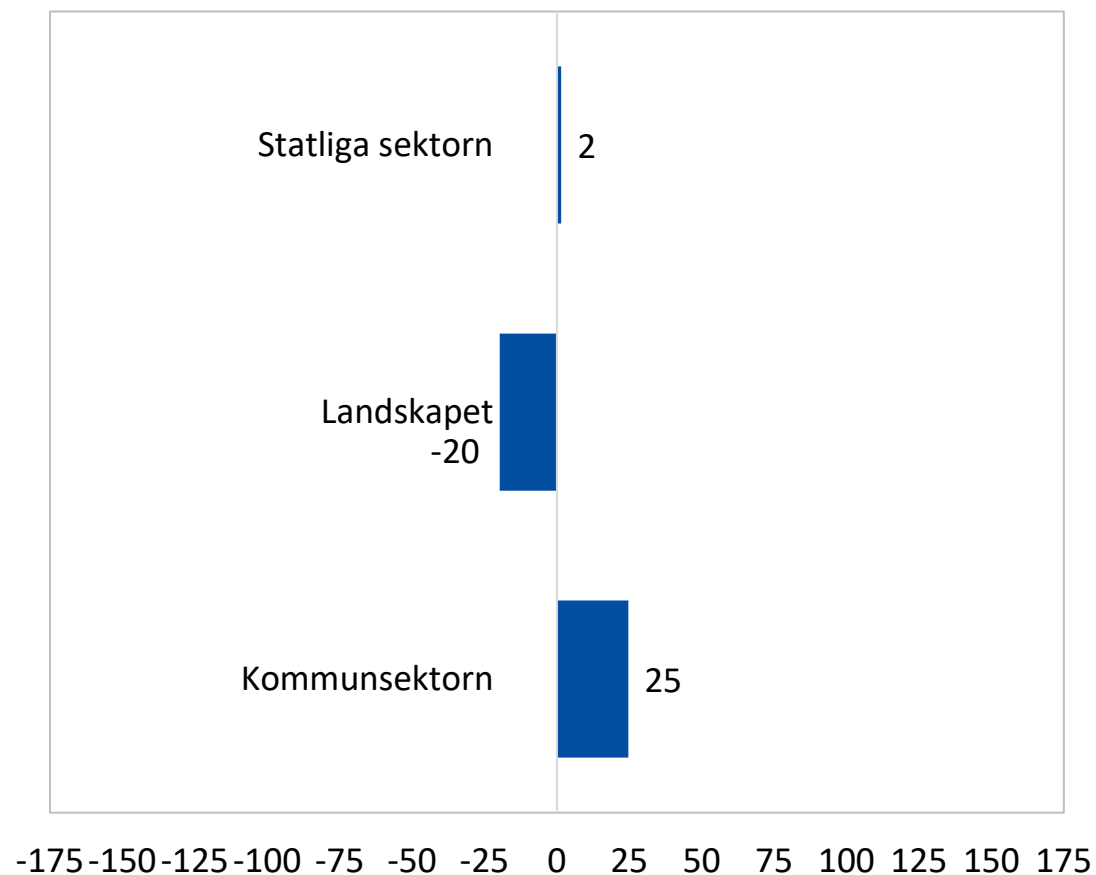
Företagstjänster
Övrig industri
Hotell & restaurang
Handel

-

Bygg

Förändring personalvolym: offentlig sektor

Förväntad förändring sysselsättningsvolymen (antal årsverken)

Rekryteringsbehov

Rekryteringsbehov våren 2025 – våren 2026

PRIVAT SEKTOR

OFFENTLIG SEKTOR

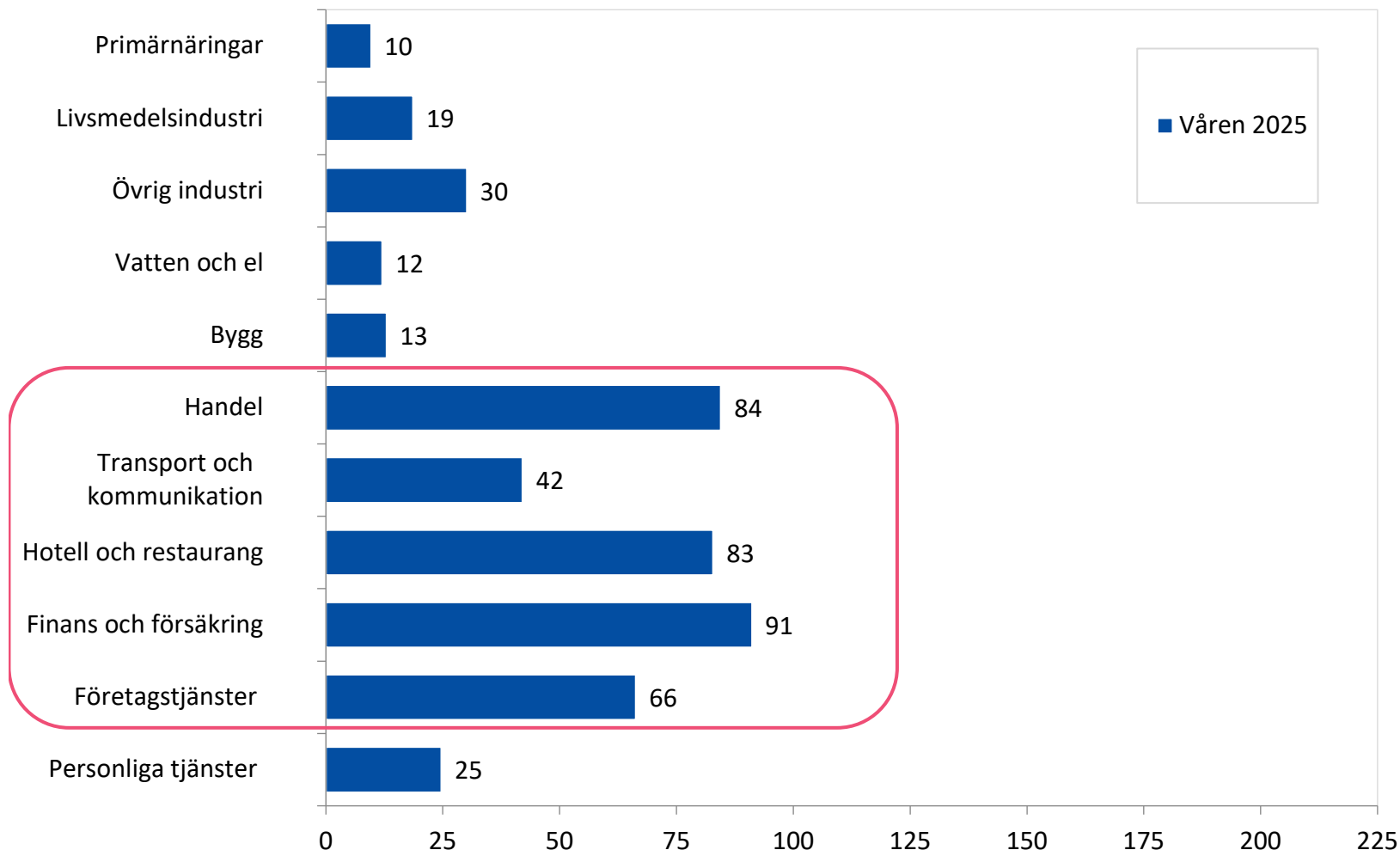

TOTALT

Rekryteringsbehov: privat sektor

Förväntat rekryteringsbehov efter bransch (antal årsverken)

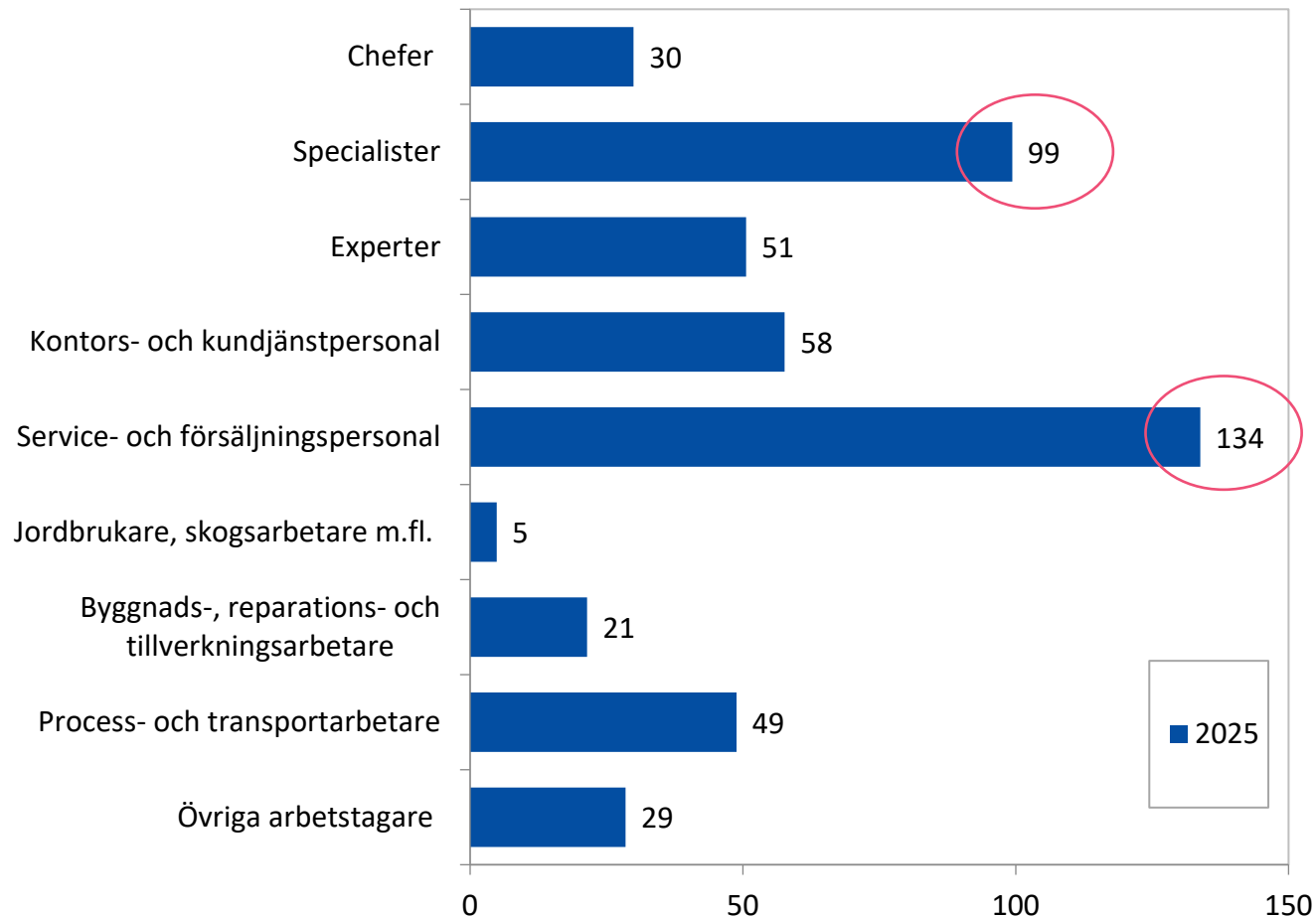
Källa: Bearbetning av data från ÅSUBs arbetskraftsenkäter.

Störst behov inom:

- finans & försäkring
- handel
- hotell & restaurang
- företagstjänster
- transport & kommunikation

Rekryteringsbehov: privat sektor

Förväntat rekryteringsbehov efter yrkesgrupp (antal årsverken)

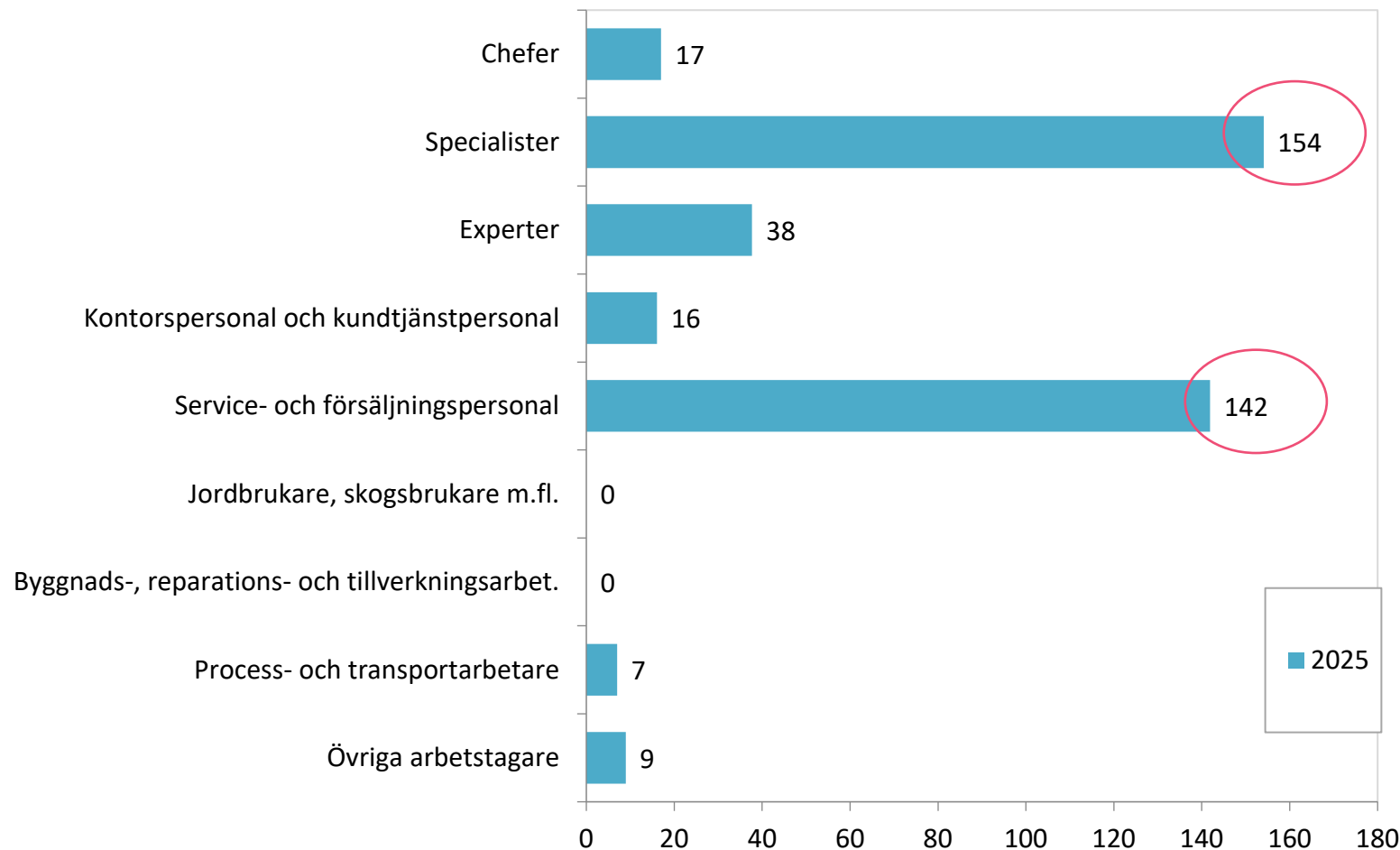

Störst behov av:

- Service- och försäljningspersonal
- Specialister

Rekryteringsbehov: offentlig sektor

Förväntat rekryteringsbehov efter yrkesgrupp (antal årsverken)

Källa: Bearbetning av data från ÅSUBs arbetskraftsenkäter.

Störst behov av:

Specialister

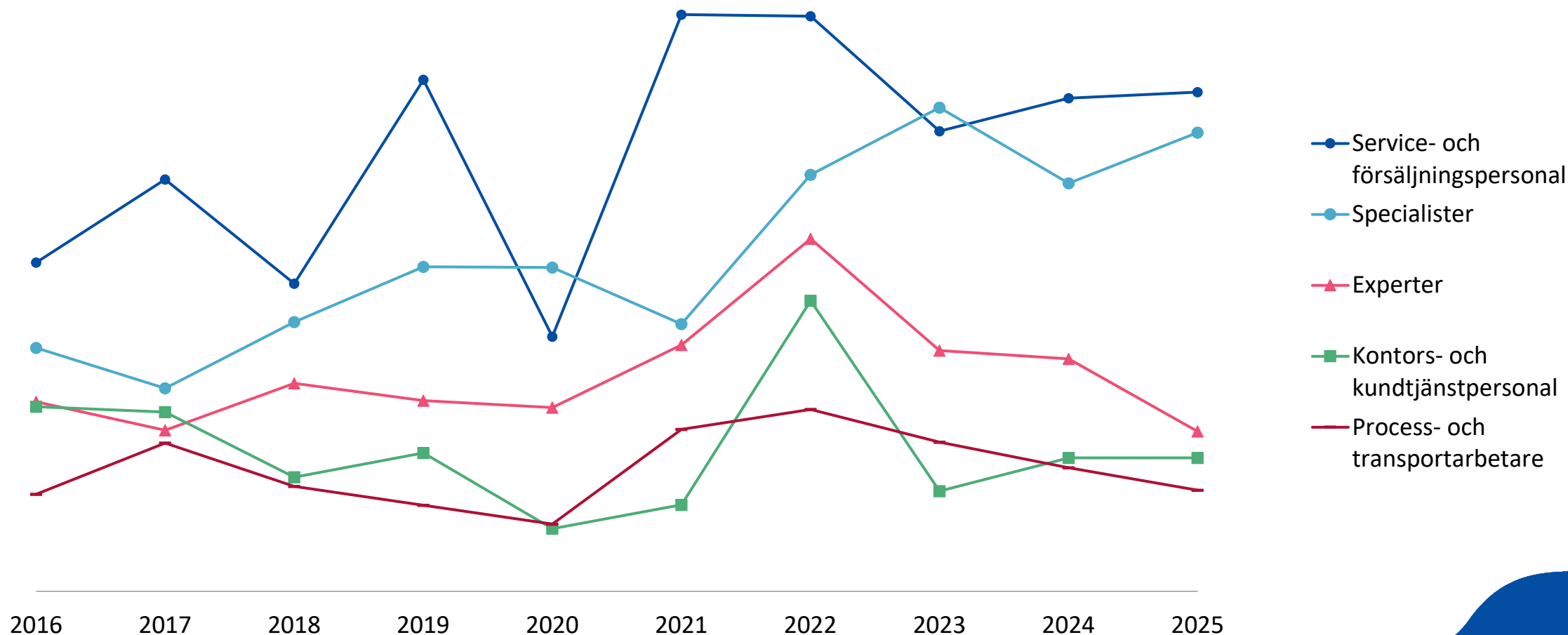
(≈ lärare inom skola och barnomsorg)

Service- och försäljningspersonal

(≈ närvårdare/hemvårdare samt barnskötare/skolgångsbiträden)

De mest efterfrågade yrkesgrupperna

Aggregerade yrkesgrupper (antal årsverken). Privat och offentlig sektor, 2016-2025

Källa: Bearbetning av data från ÅSUBs arbetskraftsenkäter.

Mest efterfrågade yrkesgrupper

1. Närvårdare/hemvårdare och annan vårdpersonal
2. Försäljare och butiksinnehavare
3. Barnskötare och skolgångsbiträden
4. Restaurang- och hushållspersonal
5. Specialister inom finanssektorn

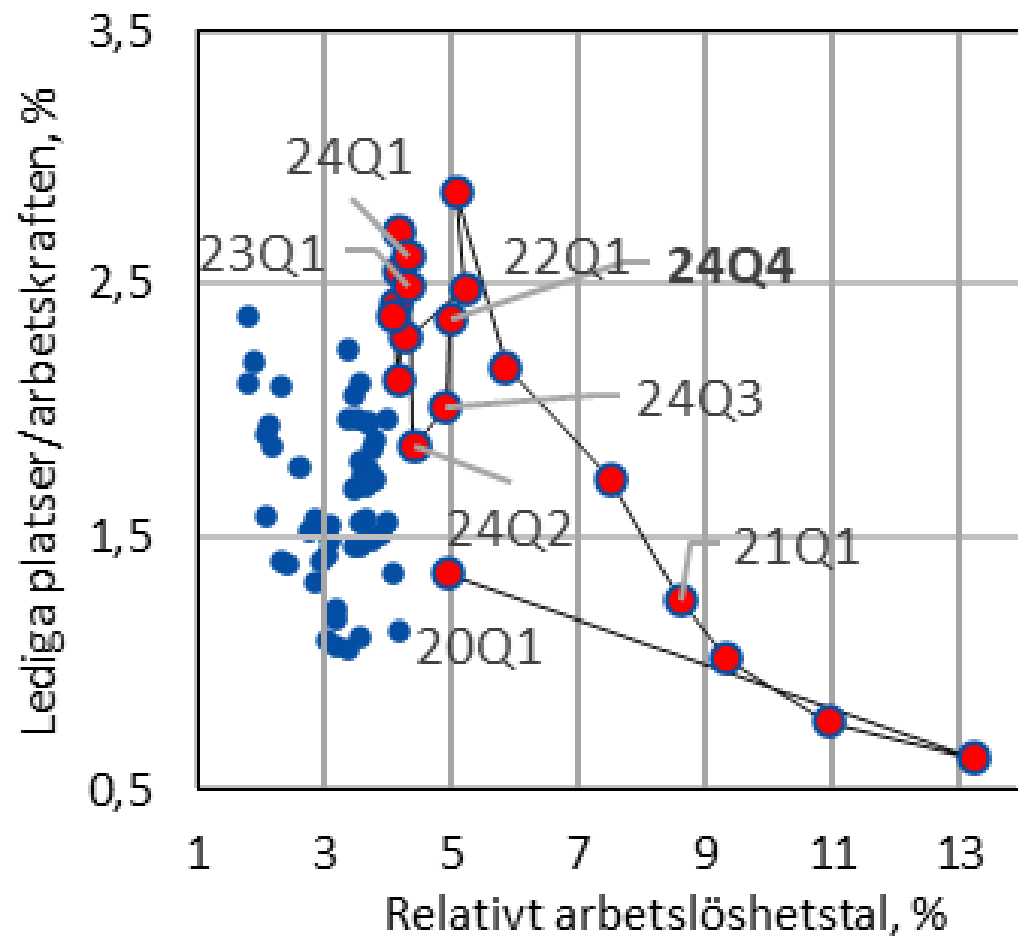

Svårrekryterade yrkesgrupper

- **Specialister** med erfarenhet och rätt utbildning
 - Inom databaser, nätverk och systemprogram
 - Juridiska specialister
 - Ingenjörer
 - Projektledare
 - Lärare
 - Ledningspersonal
 - etc
- **Vård och omsorg:** närvårdare
- **Övrigt:** restaurang, chaufförer, maskintekniker, språkkunskaper etc.

Matchningsproblematik

Figur: Vakansgrad och relativt arbetslöshetstal kvartal1 2007 – kvartal4 2024
(blå punkter är observationer 2007-2019)

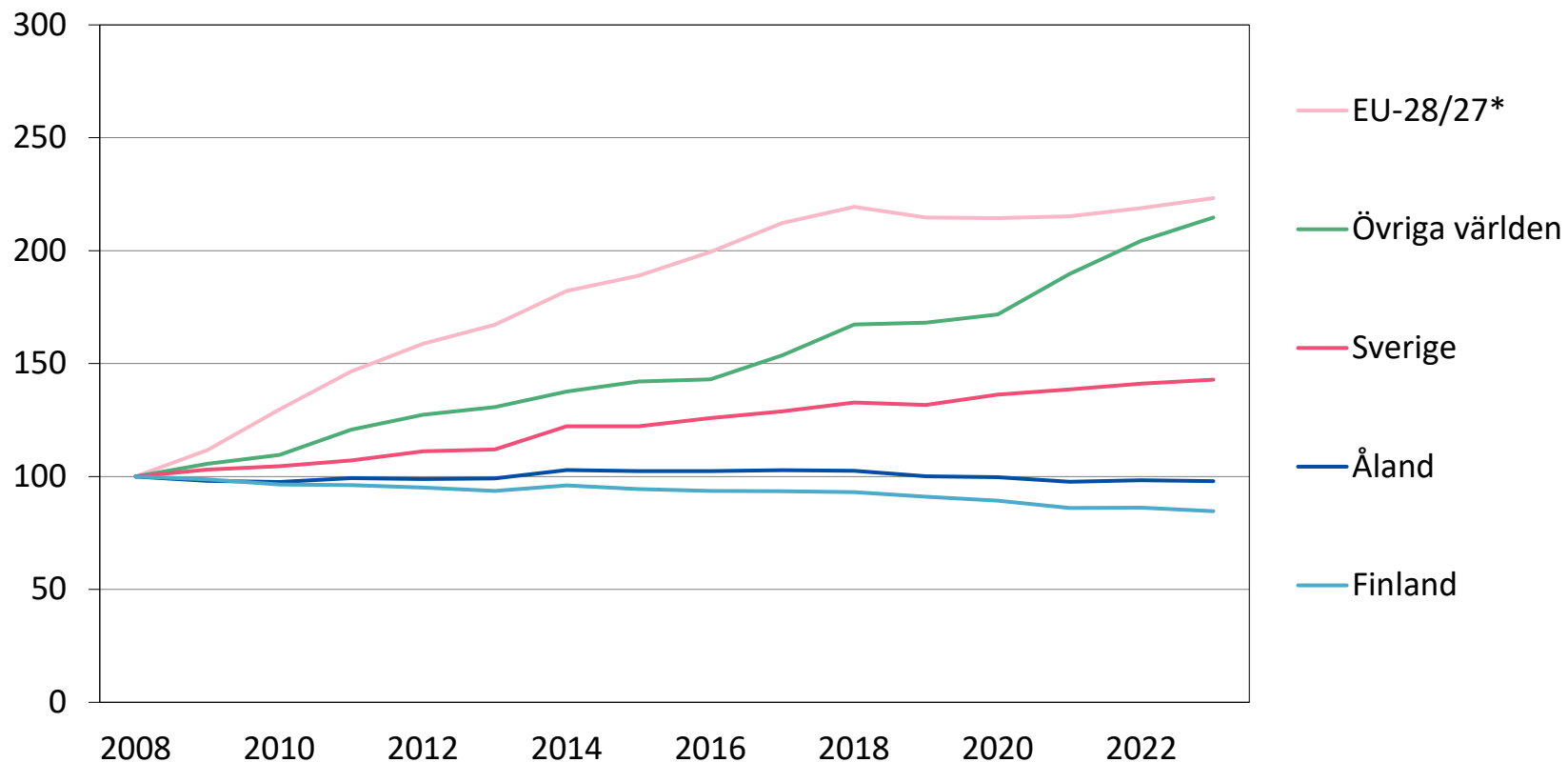
Matchningsproblematiken
förhindrar lediga platser att
omvandlas till anställningar

Fortbildning

- **Andel av personal som tar del av fortbildning**
 - Drygt 40 % i privat sektor
 - Närmare 60 % i offentlig sektor
- **Fortbildningsområden:**
 - IT (inklusive AI)
 - Säkerhet (fysisk och digital)
 - Ledarskap
 - Ekonomi
 - Juridik
 - Försäljning

Arbetskraft efter födelseort

Index, 2008=100

Invånare som är födda utanför Åland och övriga Finland utgör en allt större del av den åländska arbetskraften.

Läs mer på:

www.asub.ax/sv/utredning/arbetsmarknadsbarometern-2025

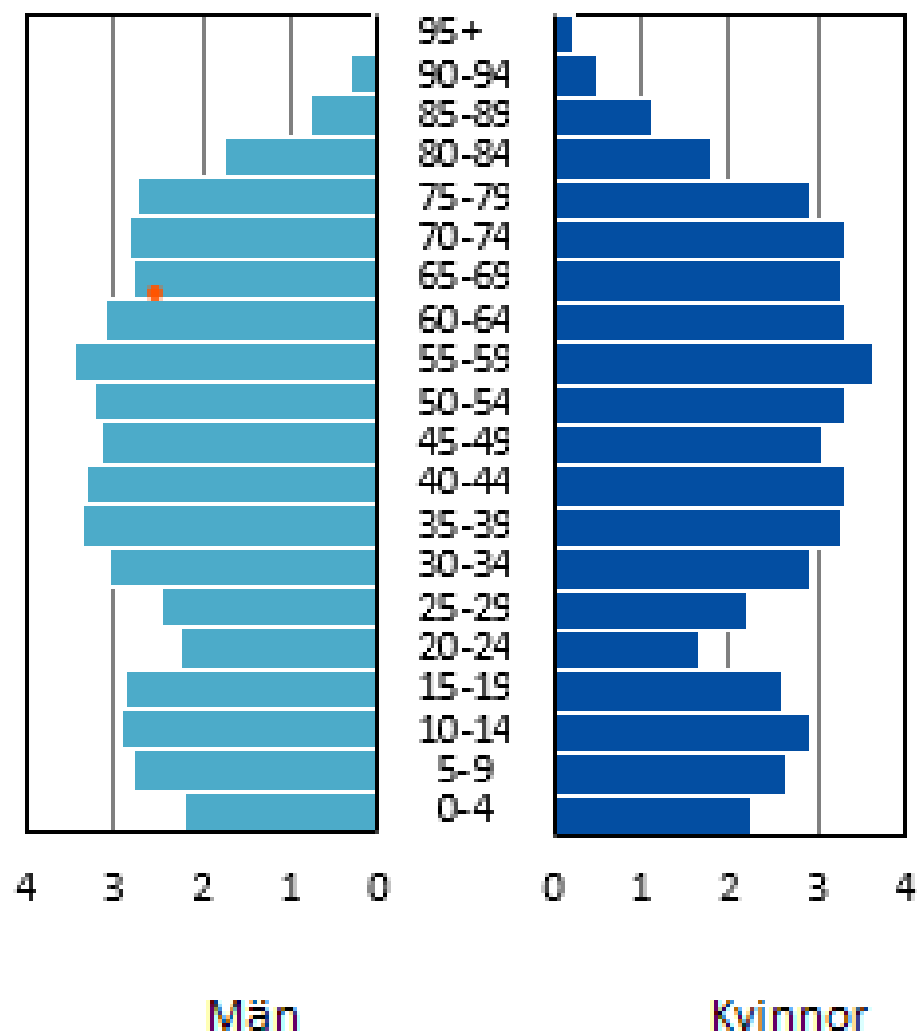
www.asub.ax

Befolkningsrörelsen ur ett arbetsmarknadsperspektiv

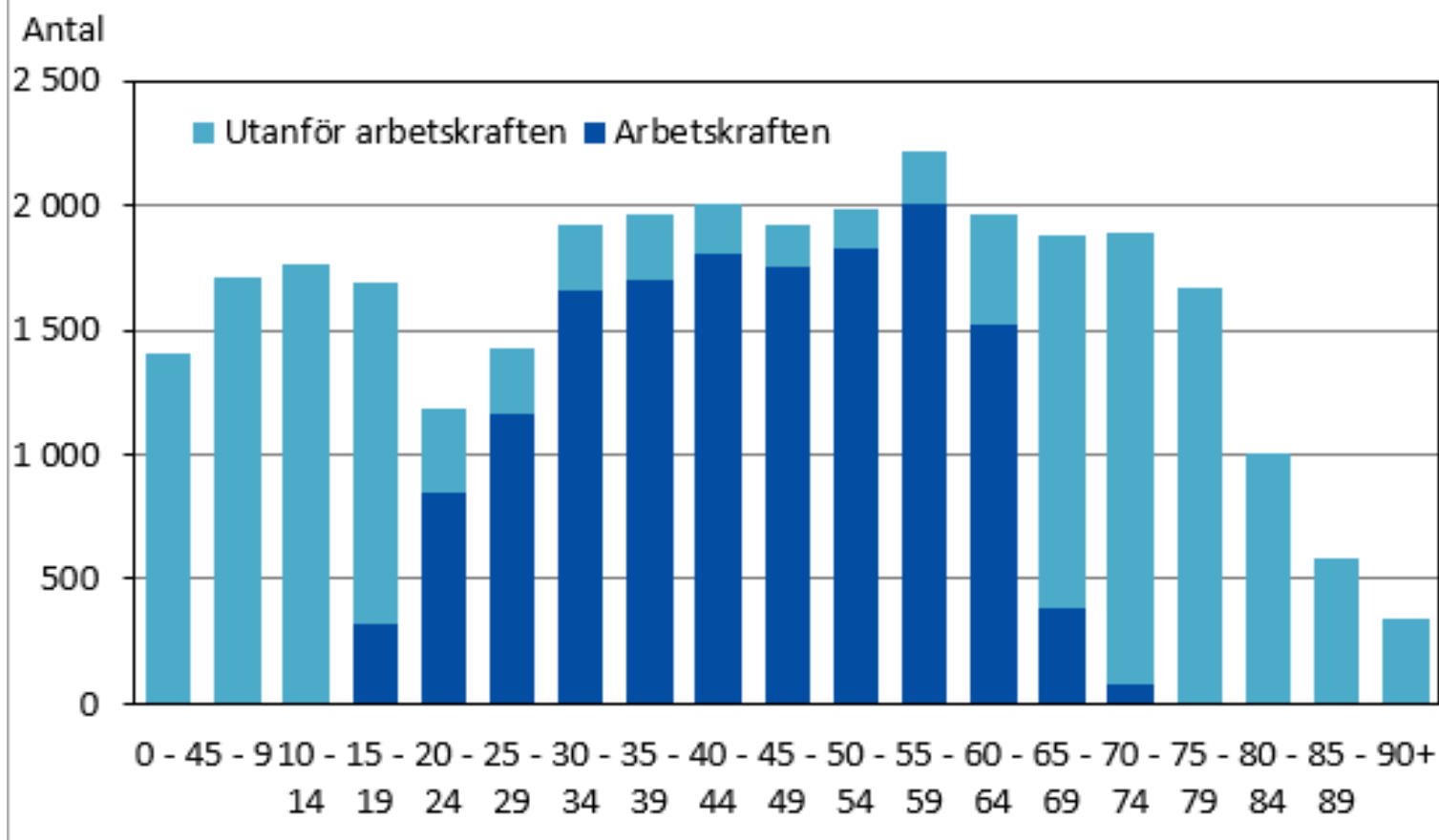
Kenth Häggblom 27.8.2025

Stora åldersgrupper når pensionsålder

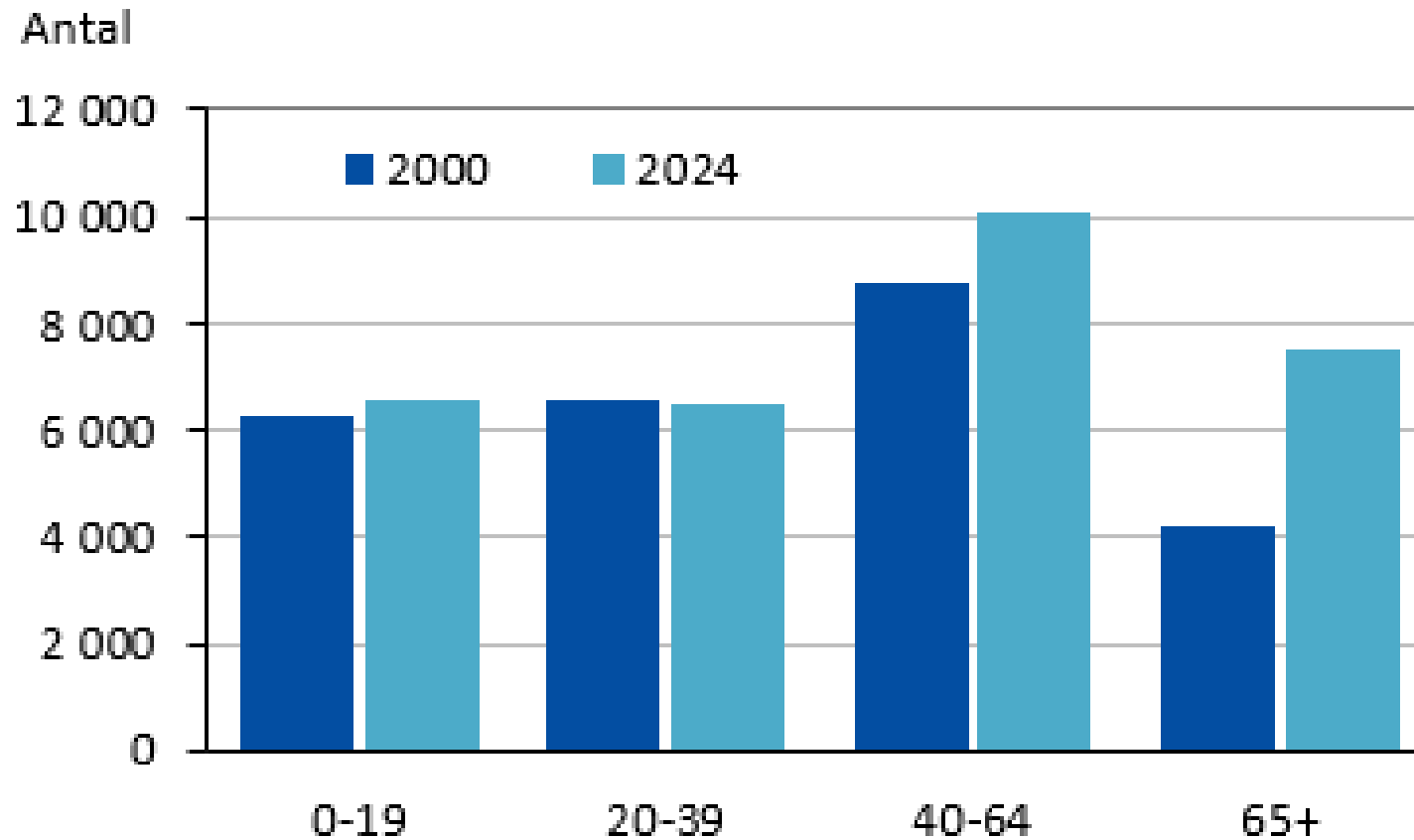
Andelen som ingår i arbetskraften är som högst mellan 40 och 60

Befolkning i och utanför arbetskraften 2023

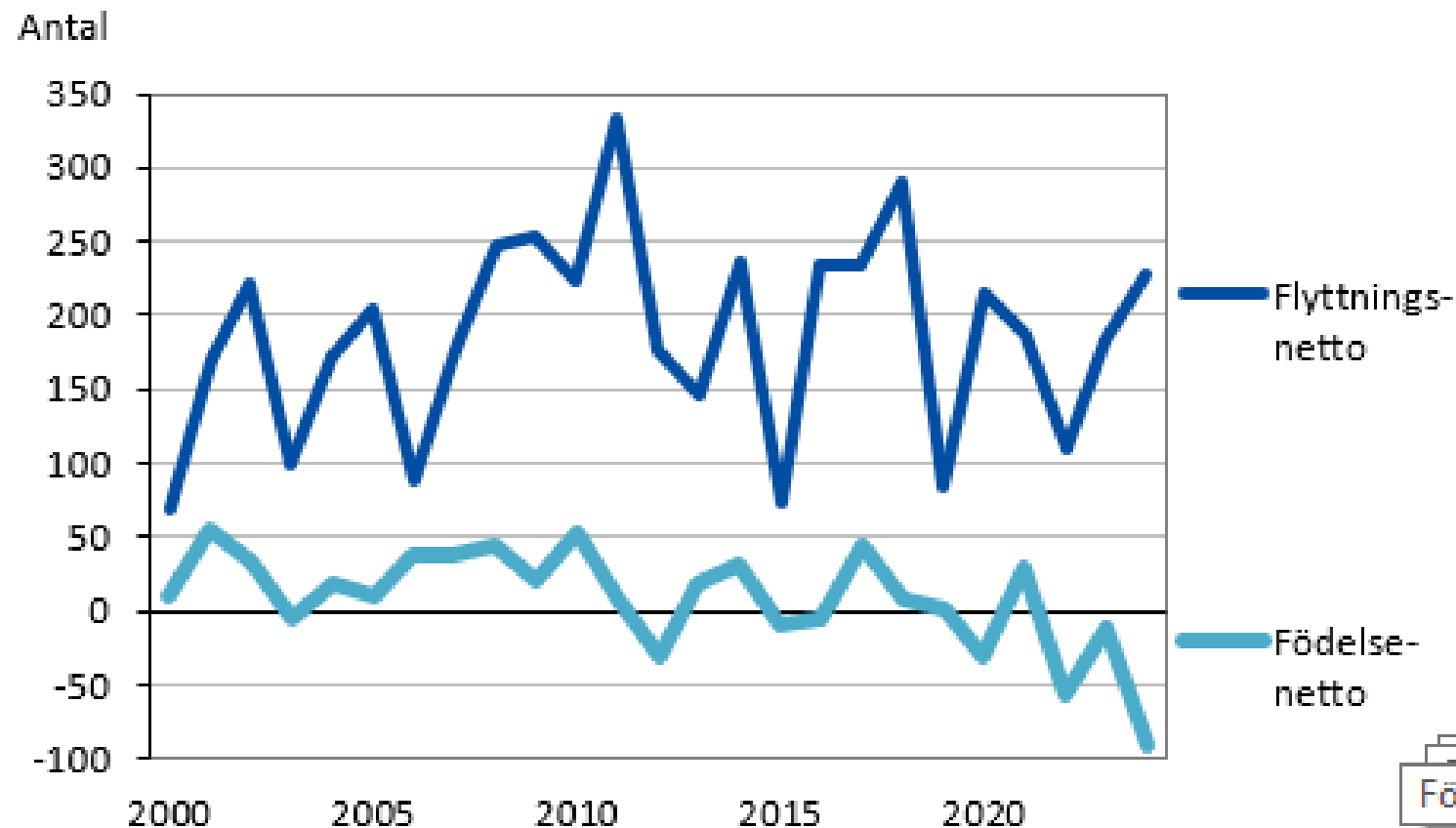
Främst de äldre som blir flera

Invånare efter ålder 2000 och 2024

Flyttningen står numera för hela befolkningstillväxten

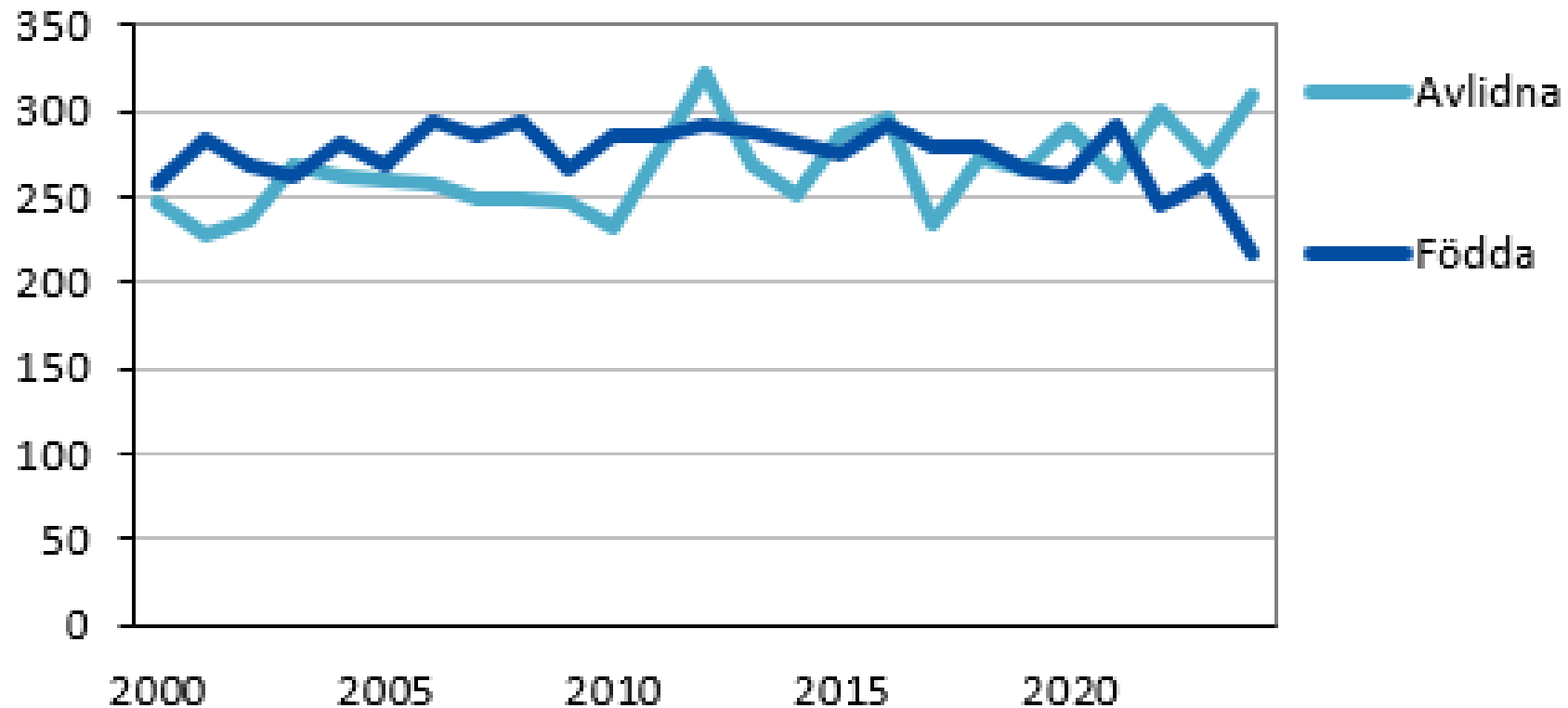
Födelse- och flyttningsnetto 2000-2024

Stigande antal avlidna, antalet nyfödda faller

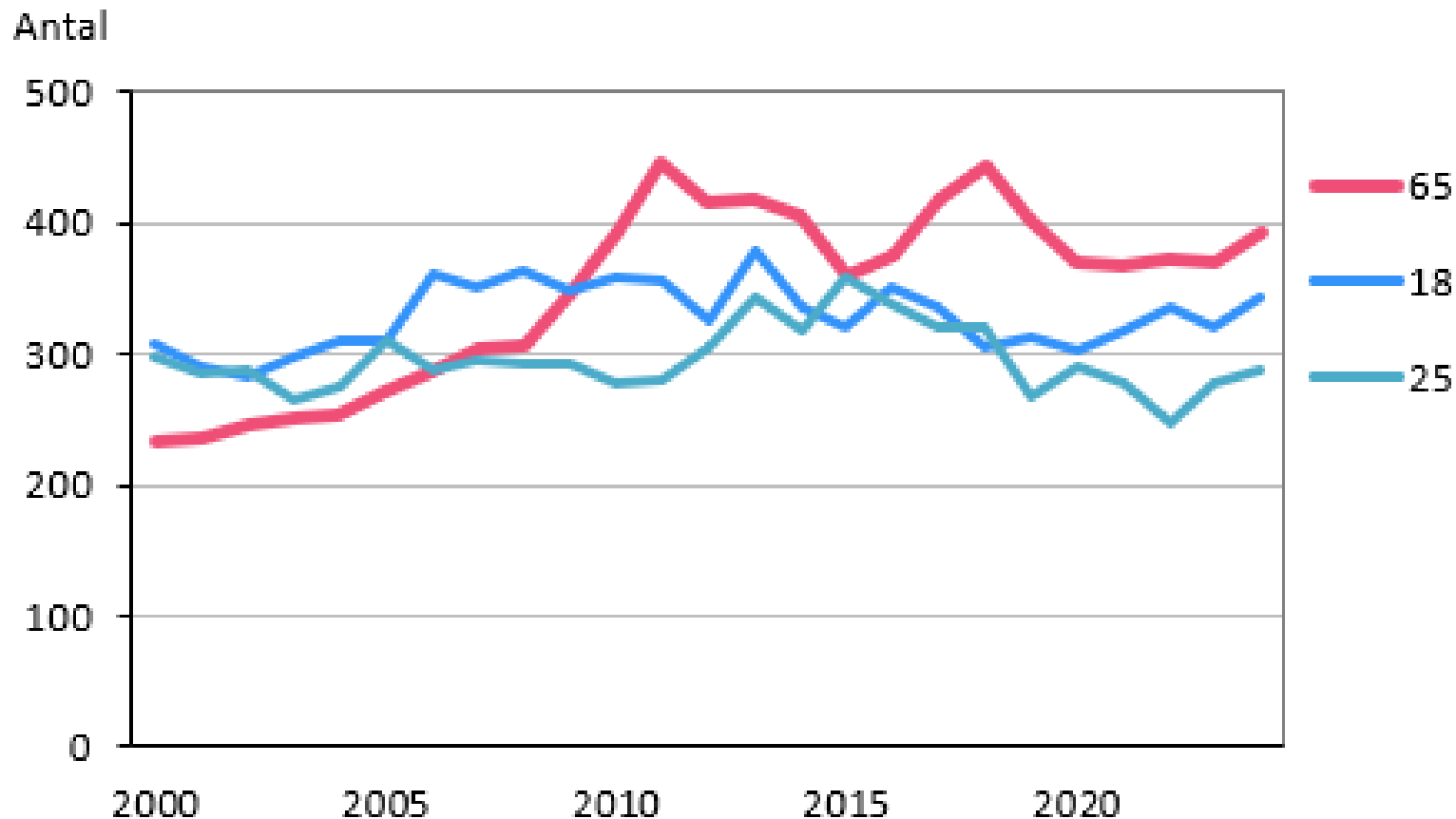
Födda och avlidna 2000-2024

Antal

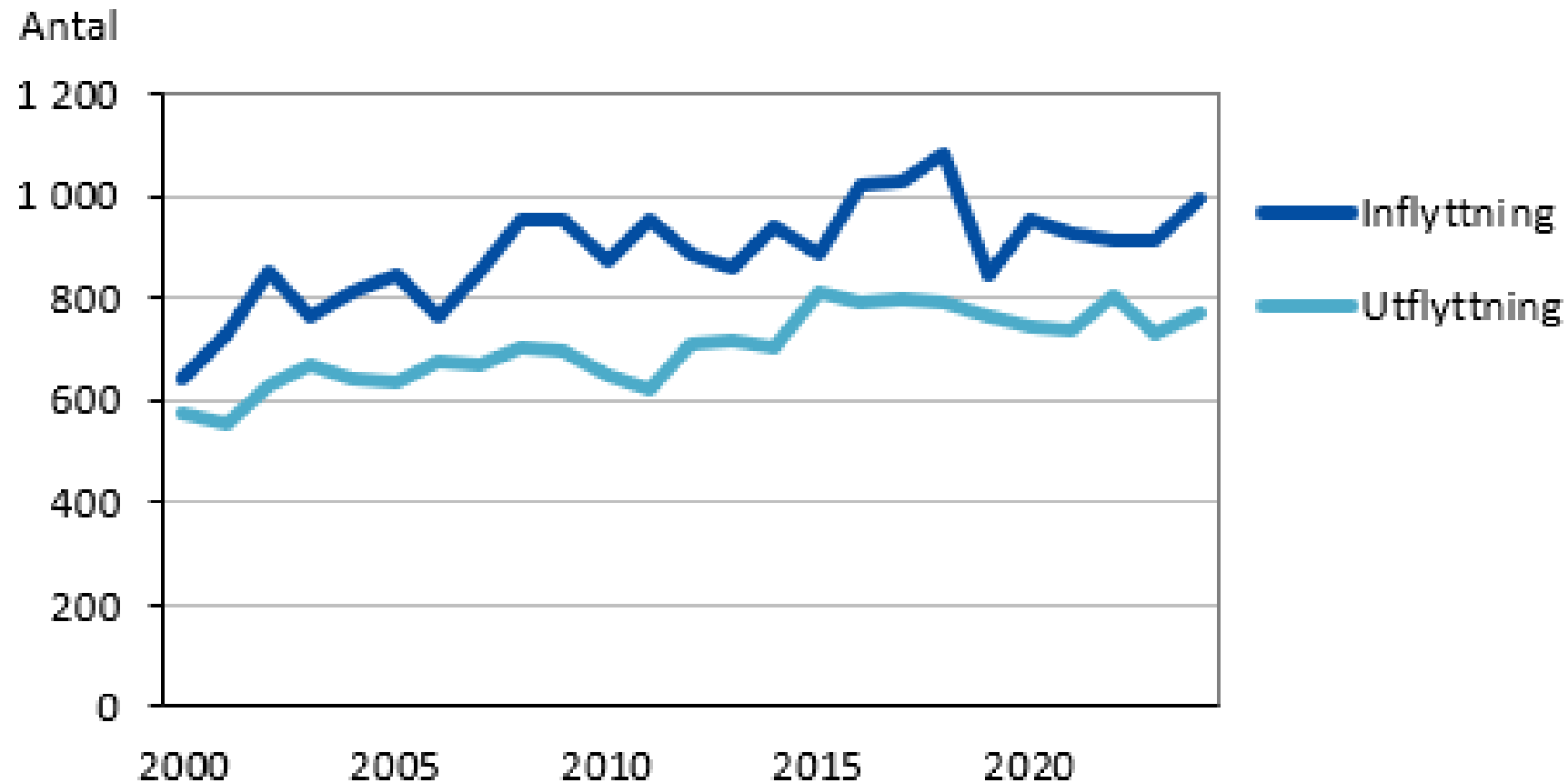
De unga som blir vuxna är färre än de som når pensionsålder

Antal personer i olika åldrar 2000-2024

Stor flyttning både in och ut, men alltid överskott

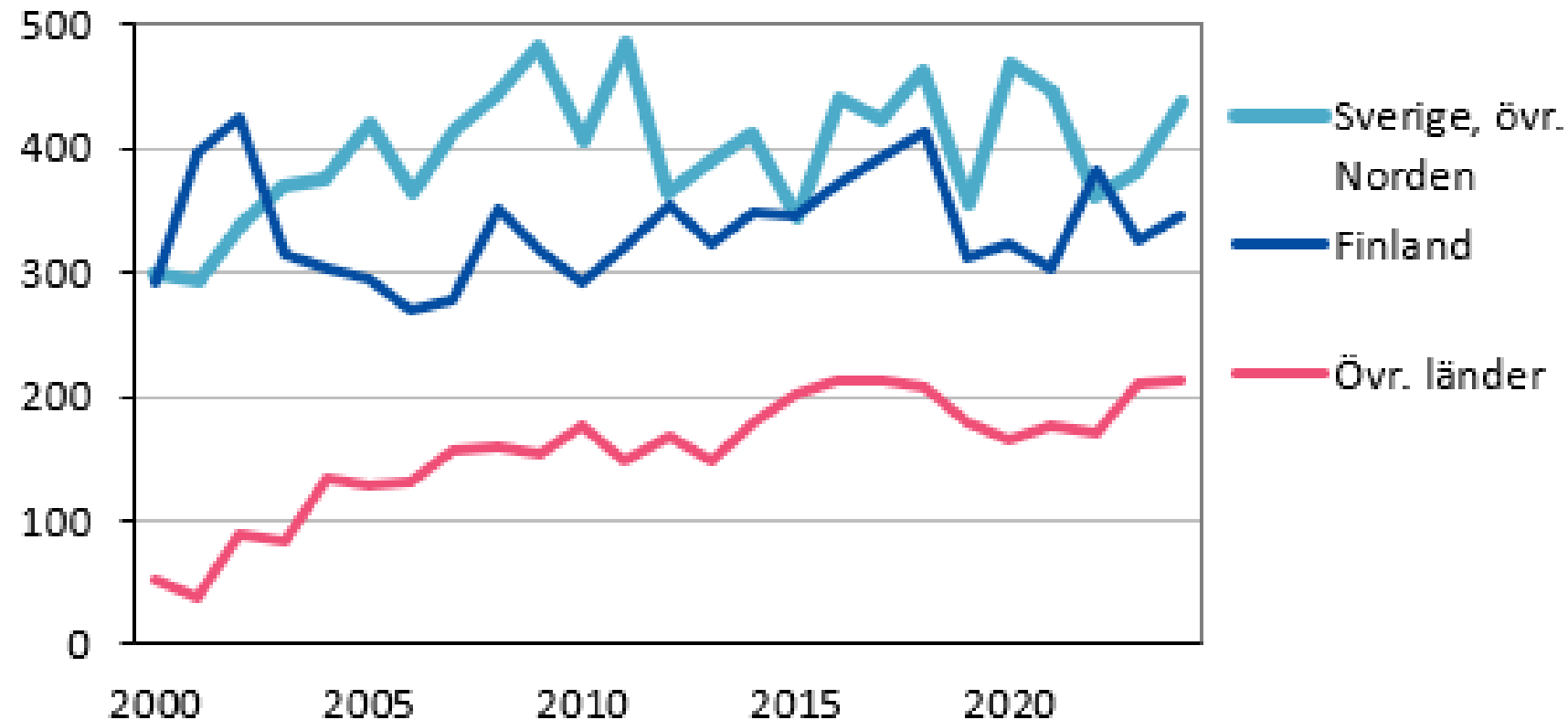
In- och utflyttning 2000-2024

Den utomnordiska inflyttningen har varit betydande i 20 år

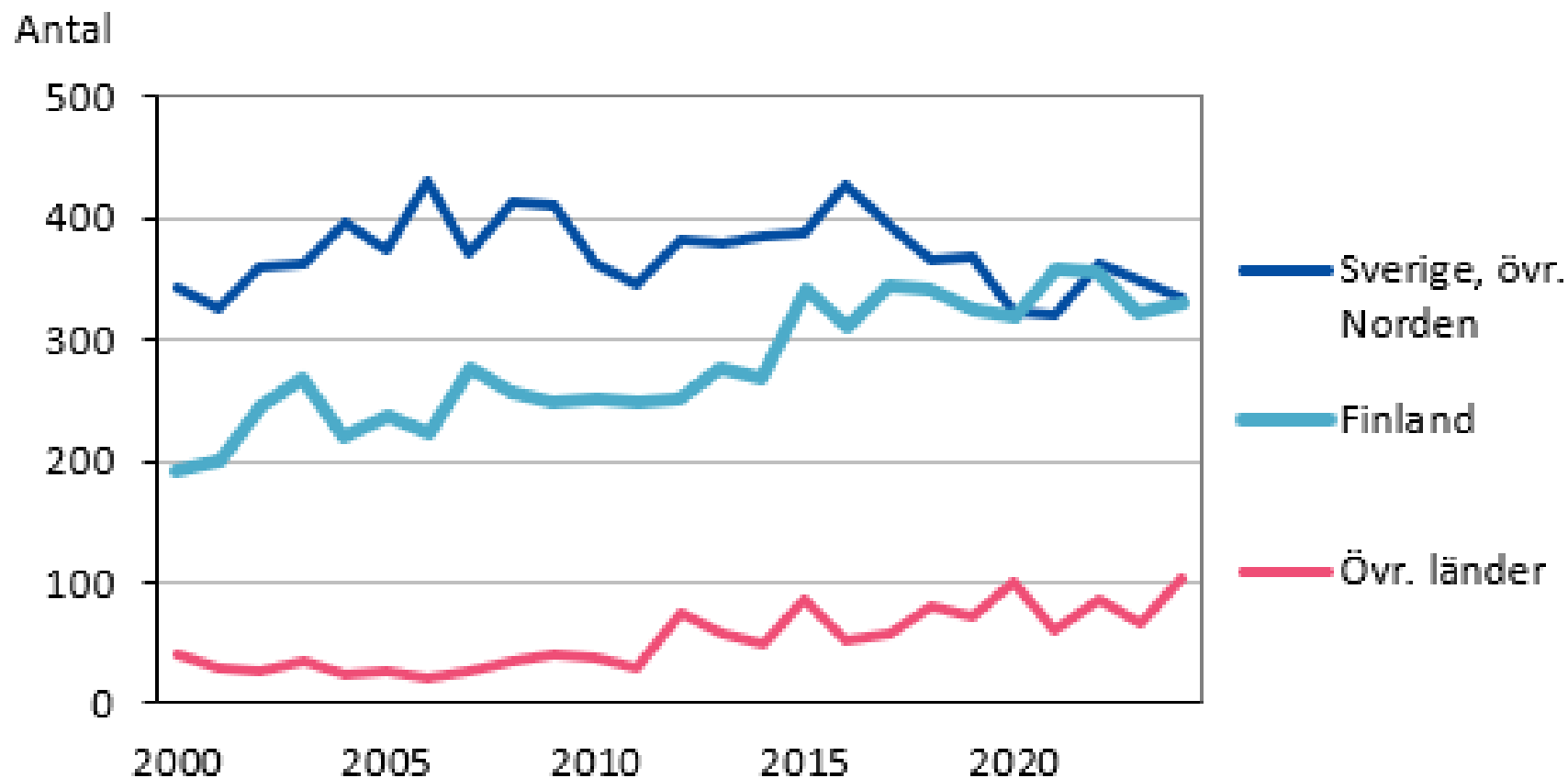
Inflyttning efter utflyttningsland 2000-2024

Antal

Stigande utflyttning till Finland och länder utanför Norden

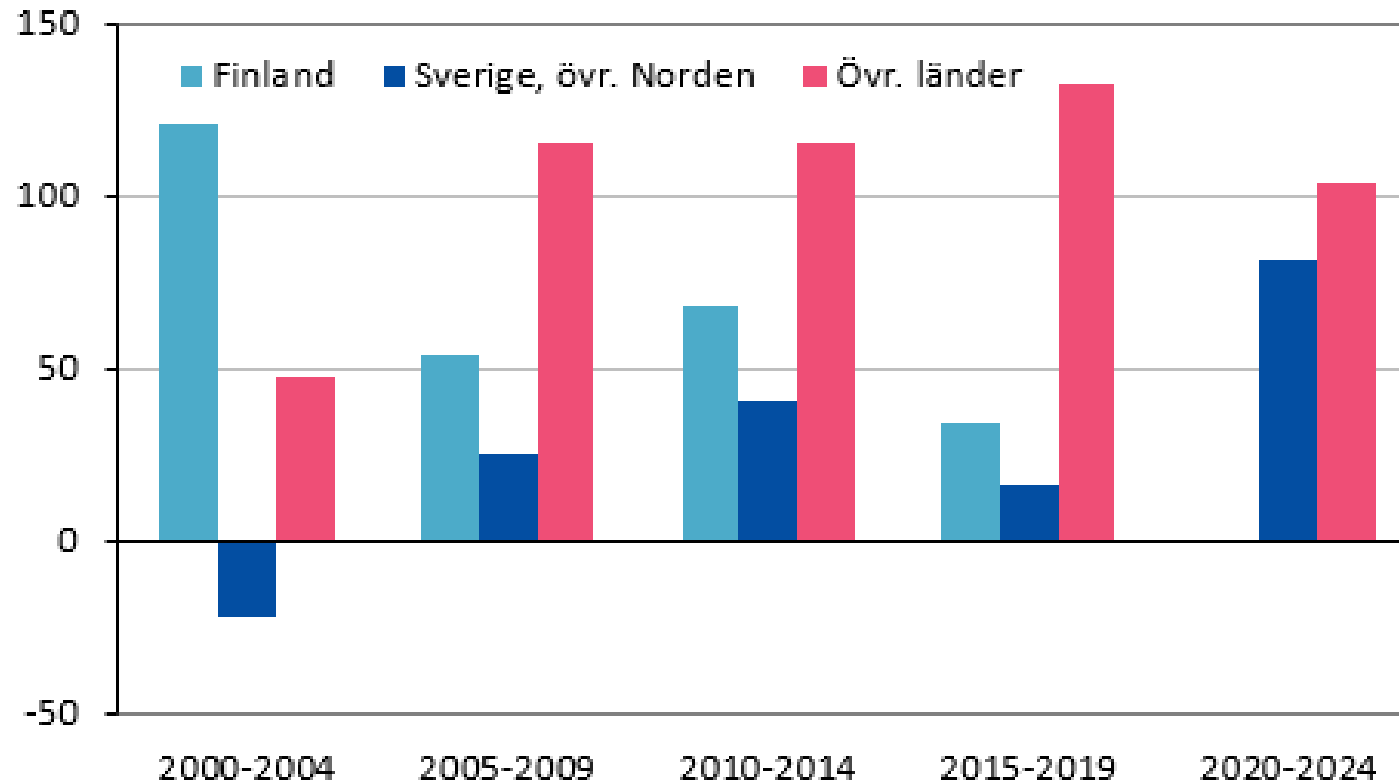
Utflyttning efter inflyttningsland 2000-2024

Flyttningen från länder utanför Norden ger störst överskott

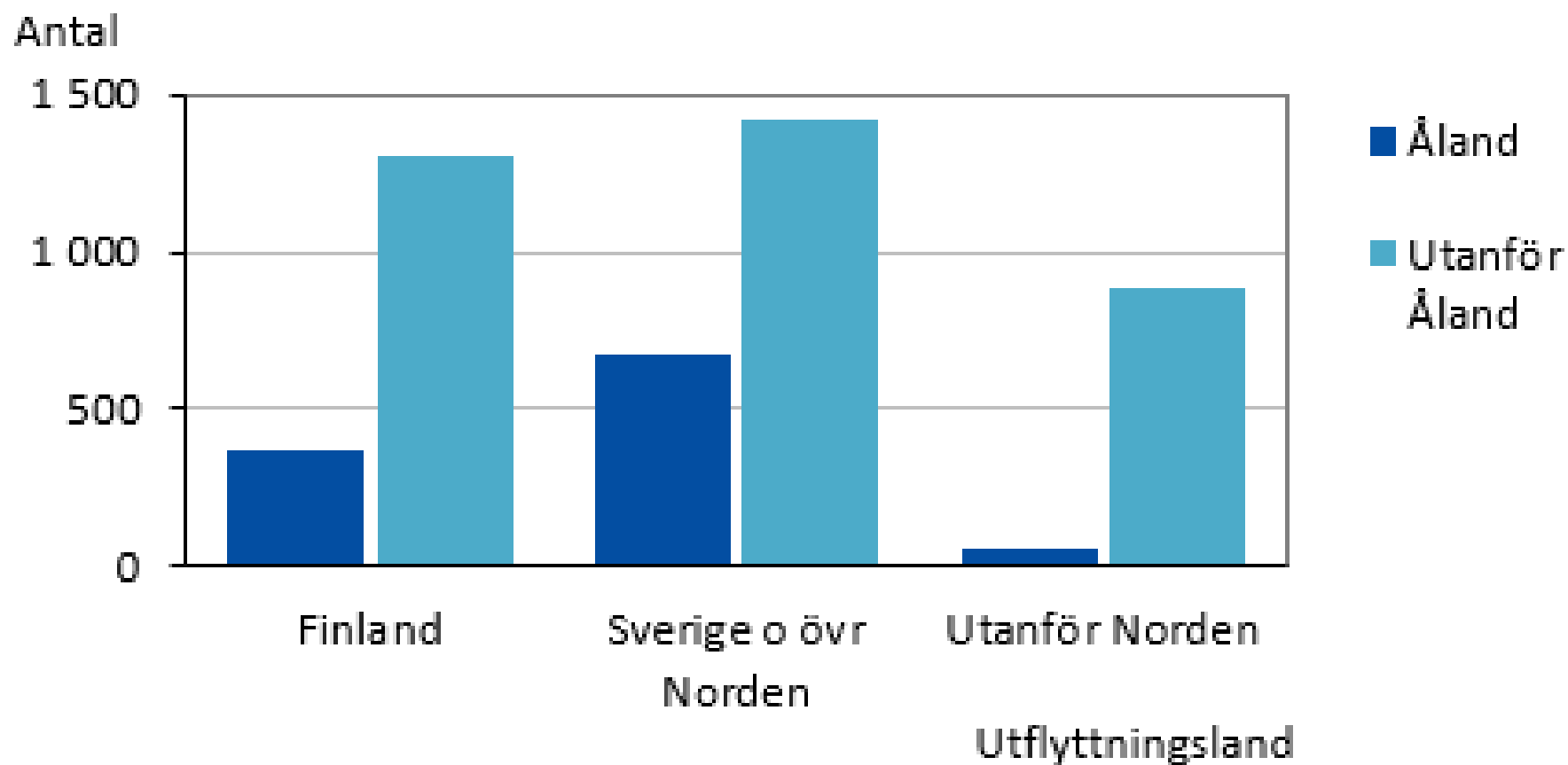
Nettoflyttning efter flyttningsland 2000-2024

Antal

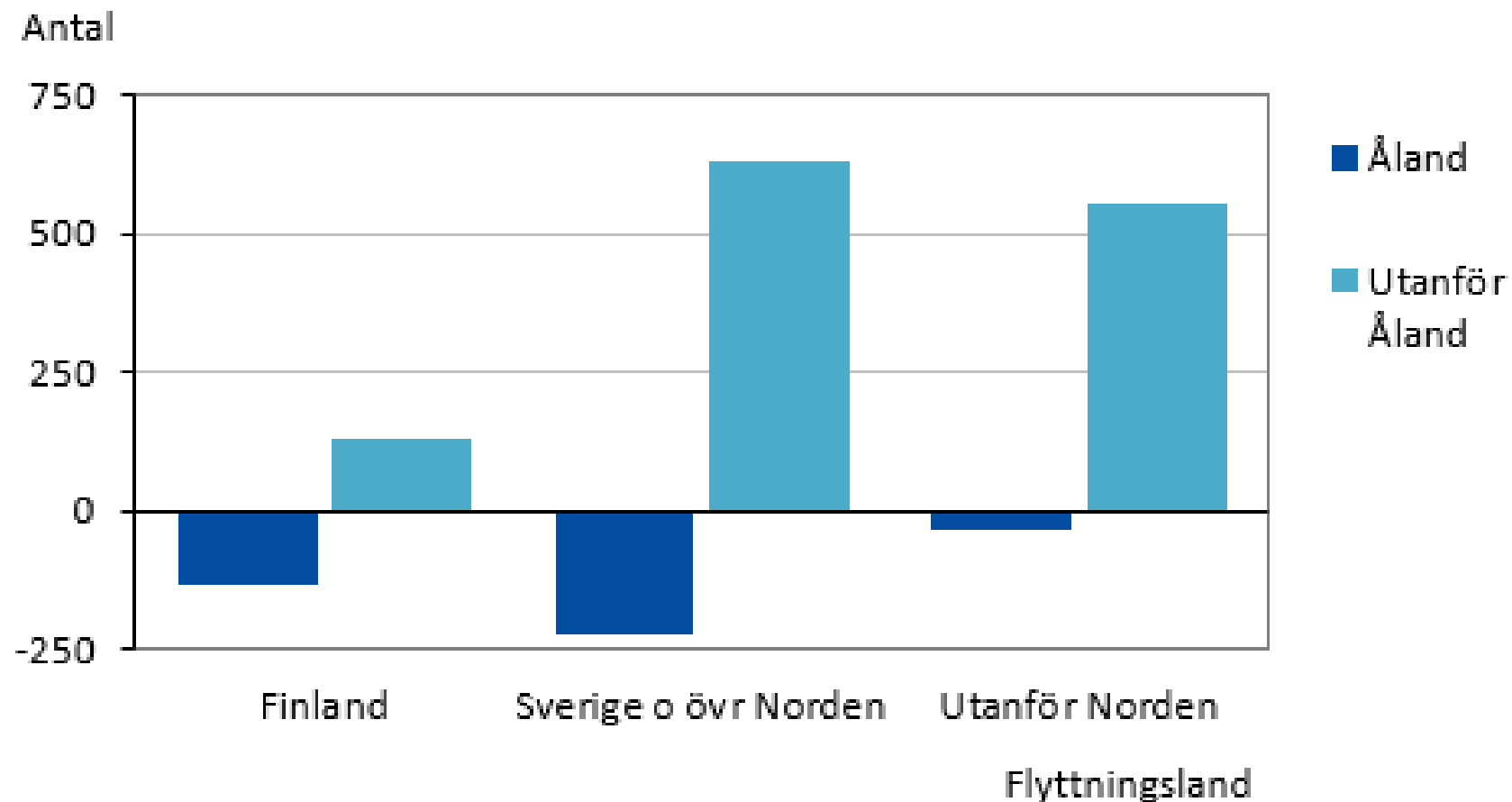
Var femte inflyttad är född på Åland

Inflyttade efter födelseort 2020-2024

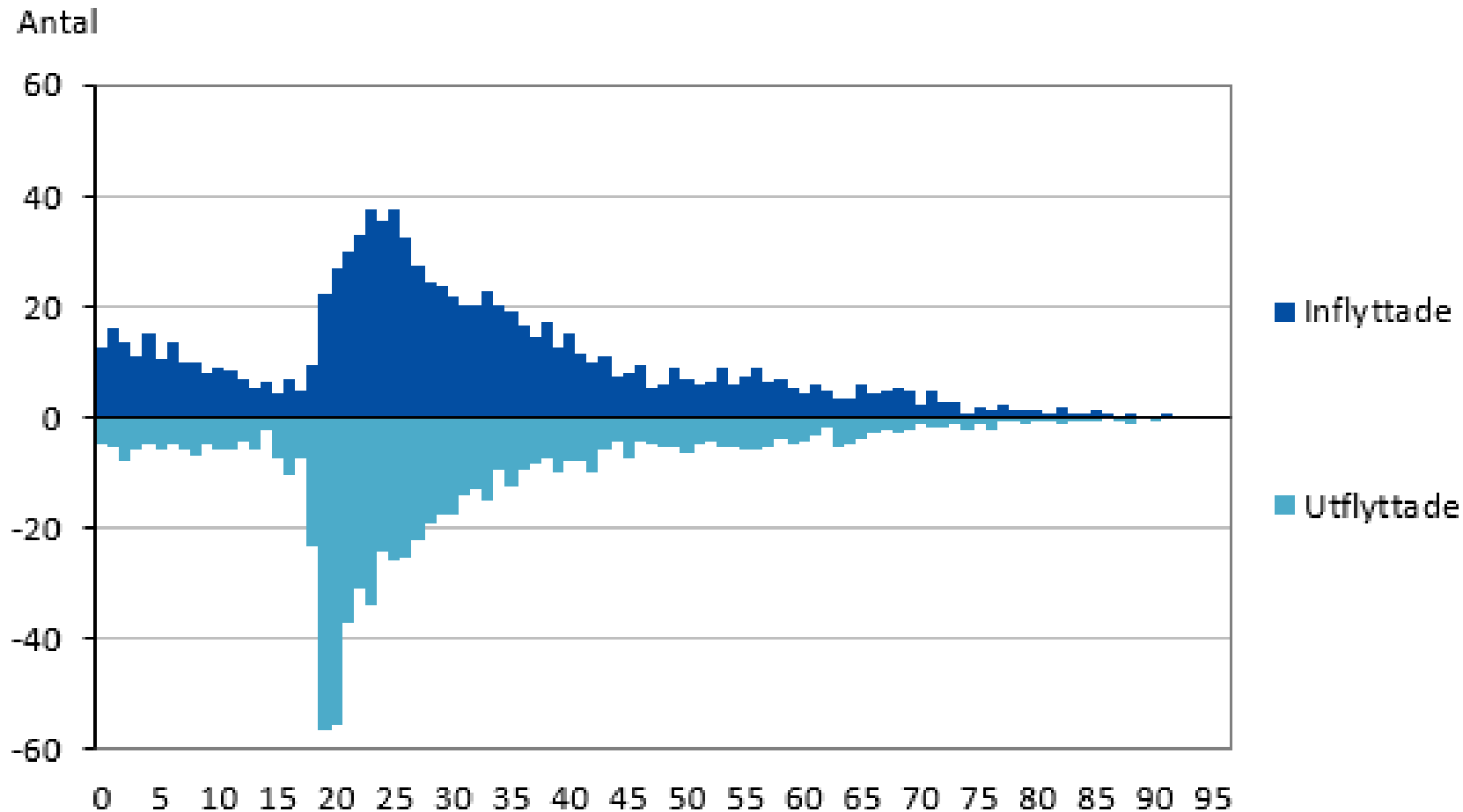
Personer födda utanför Åland står för överskottet

Nettoflyttning efter födelseort och flyttningsland 2020-2024

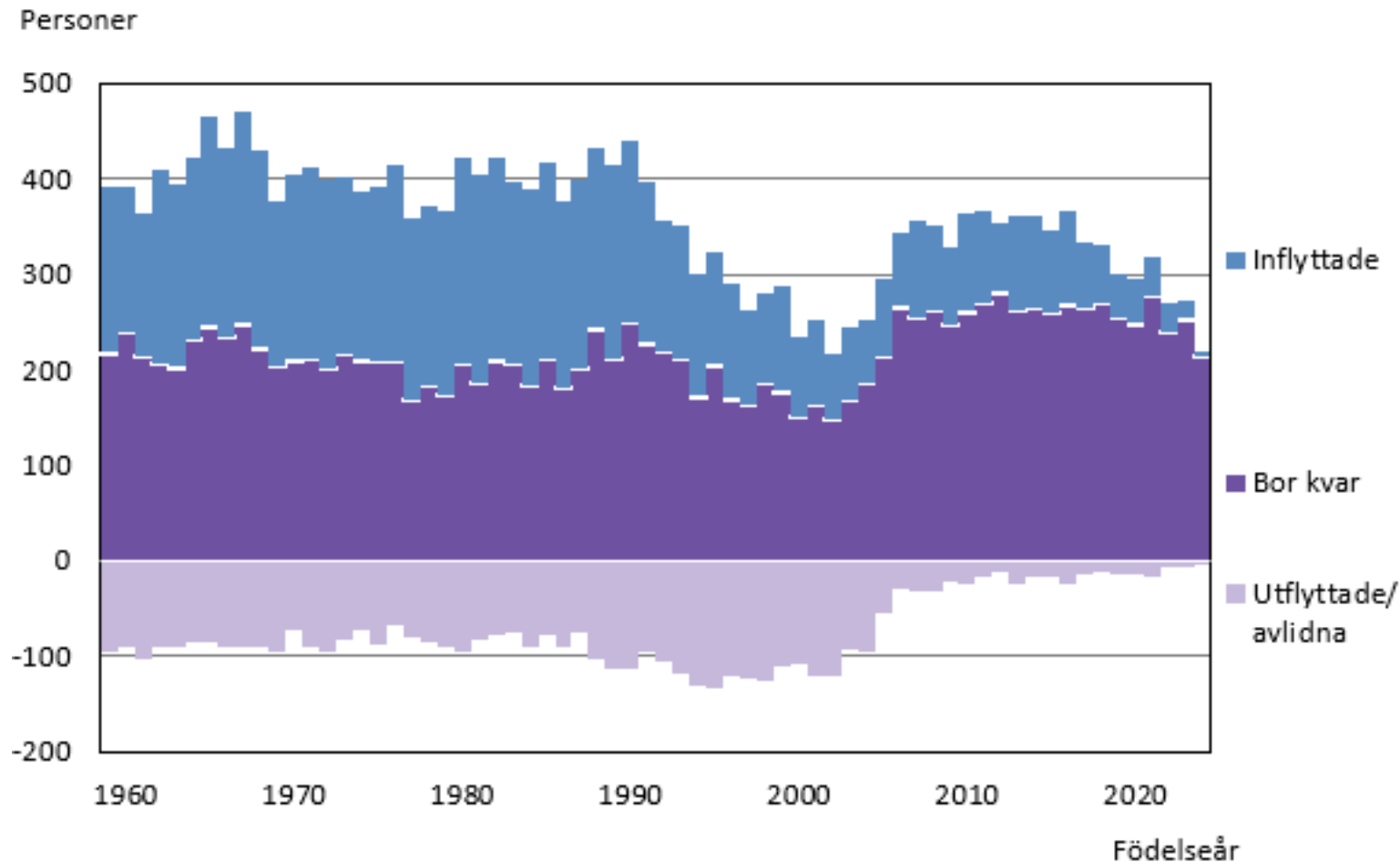
Flyttningsrörelsen som livligast i 20-30-årsåldern

In- och utflyttade efter ålder 2020-2024, årsmedeltal

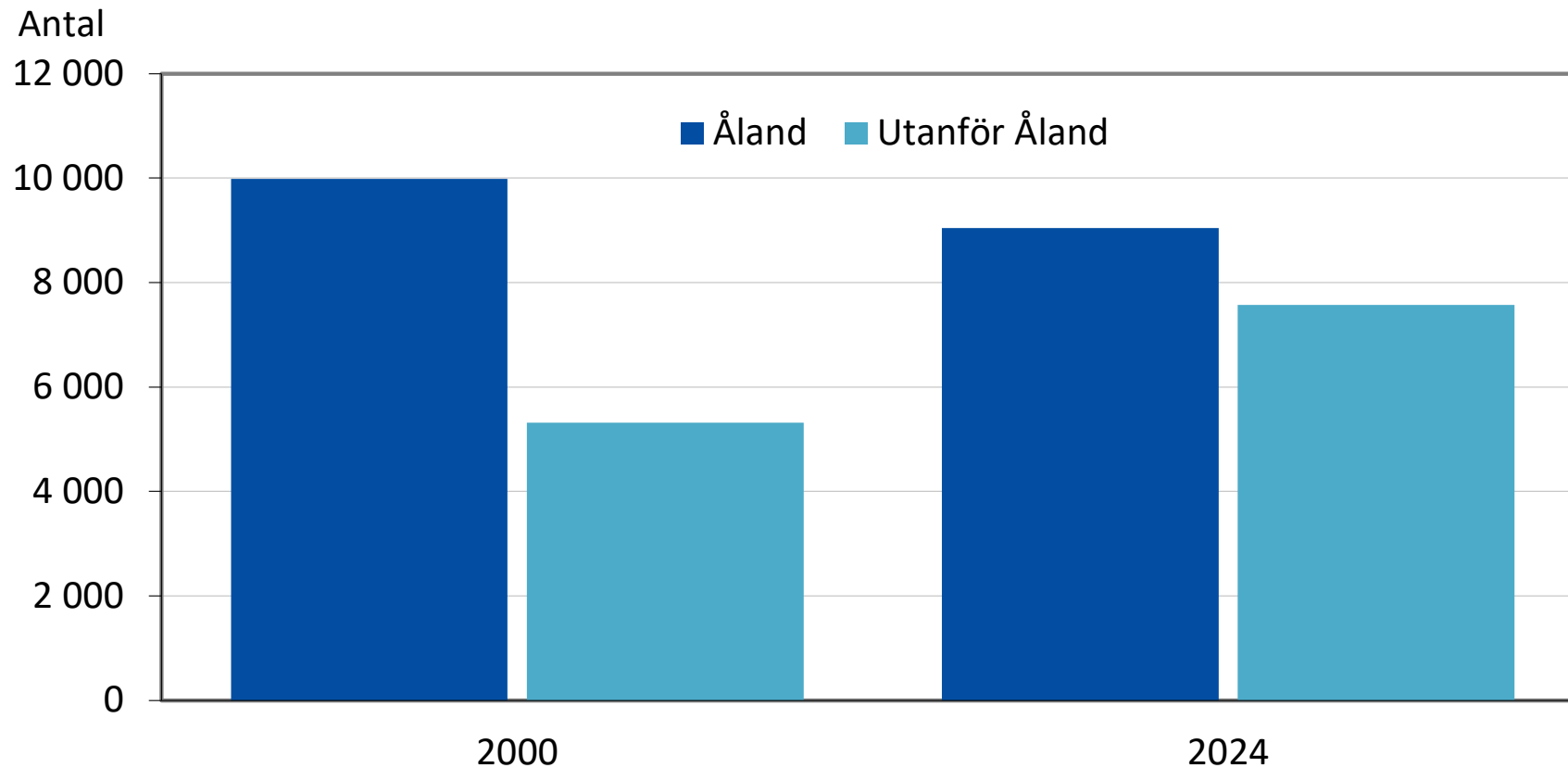
Av 19 000 födda de senaste 65 åren bor 14 000 kvar

Kvarboende, utflyttade/avlidna och inflyttade i årskullarna 1959-2024, läget 2024

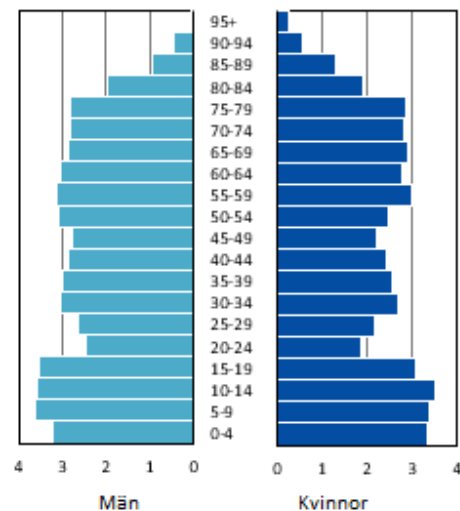
46 procent i arbetsför ålder är födda utanför Åland

Befolkning 20-64 år 2000 och 2024 efter födelseort

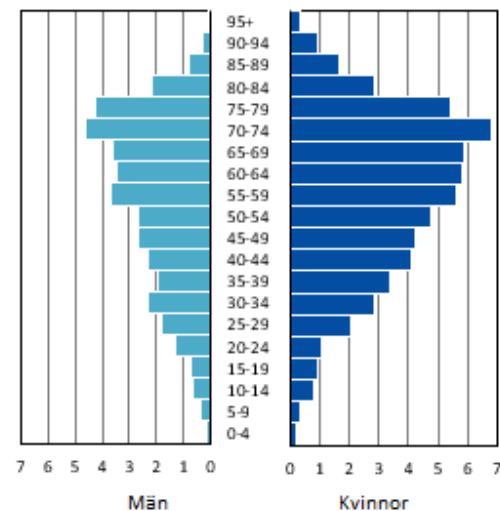

Åldersstrukturen varierar efter födelseort

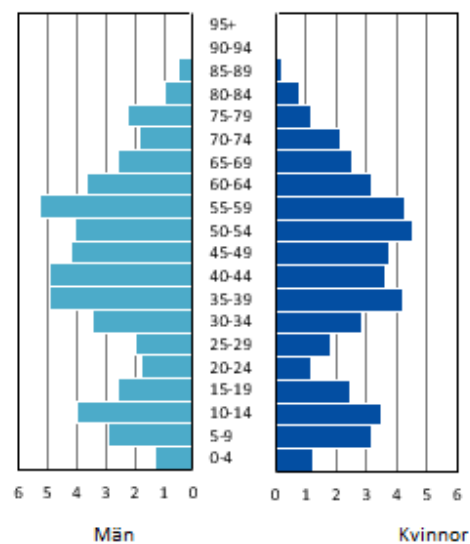
Åland

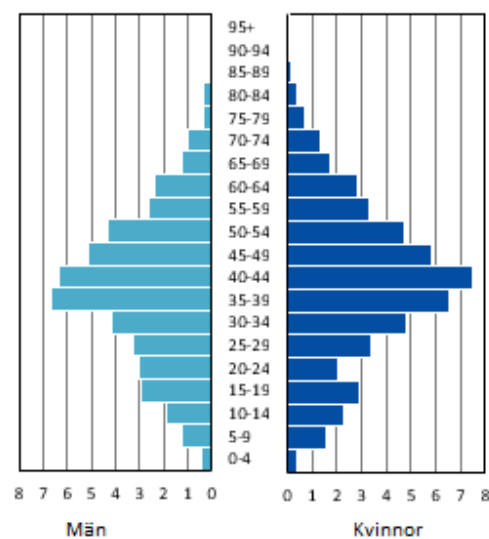
Finland

Sverige + övr. Norden

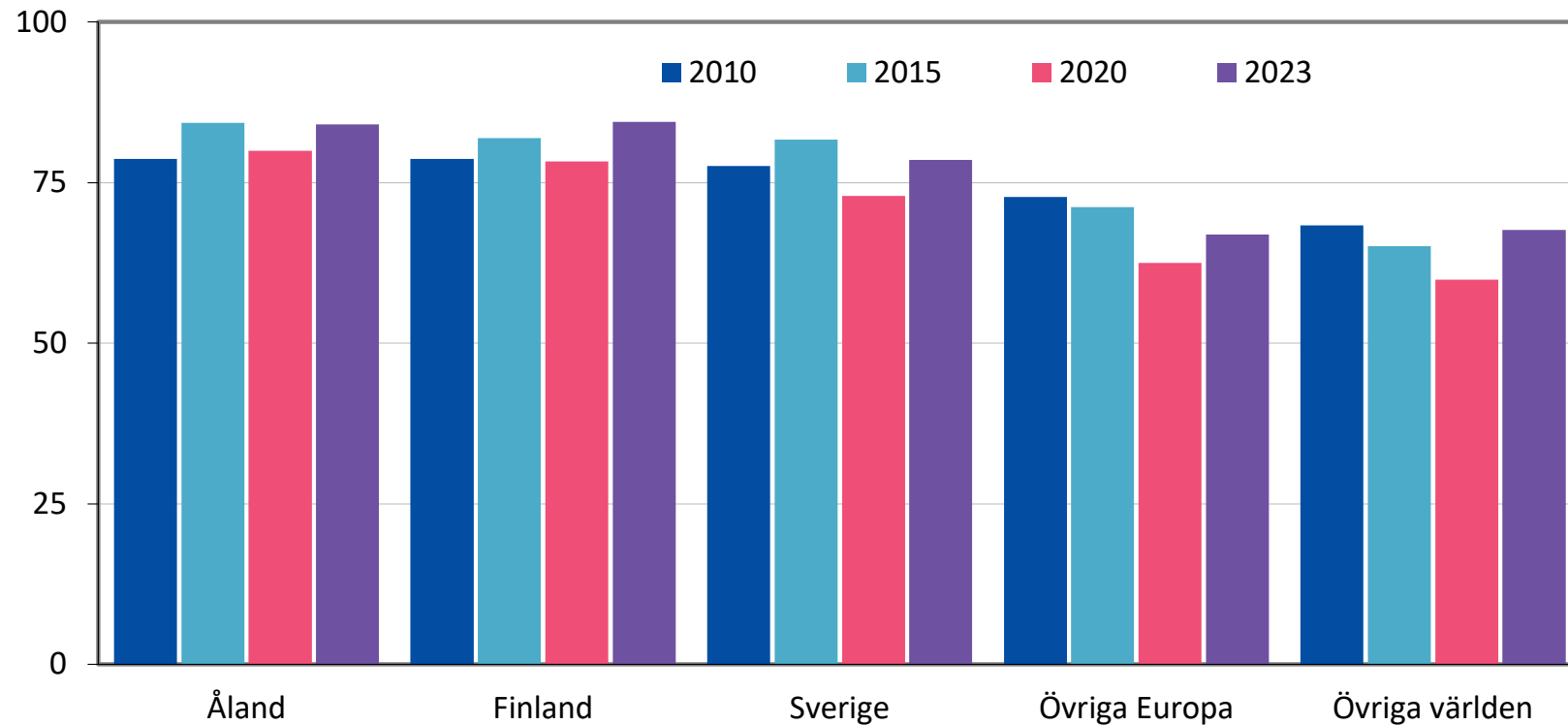
Utom Norden

Relativt hög sysselsättning också bland födda utanför Norden

Sysselsättningstal efter födelseland 2010-2023

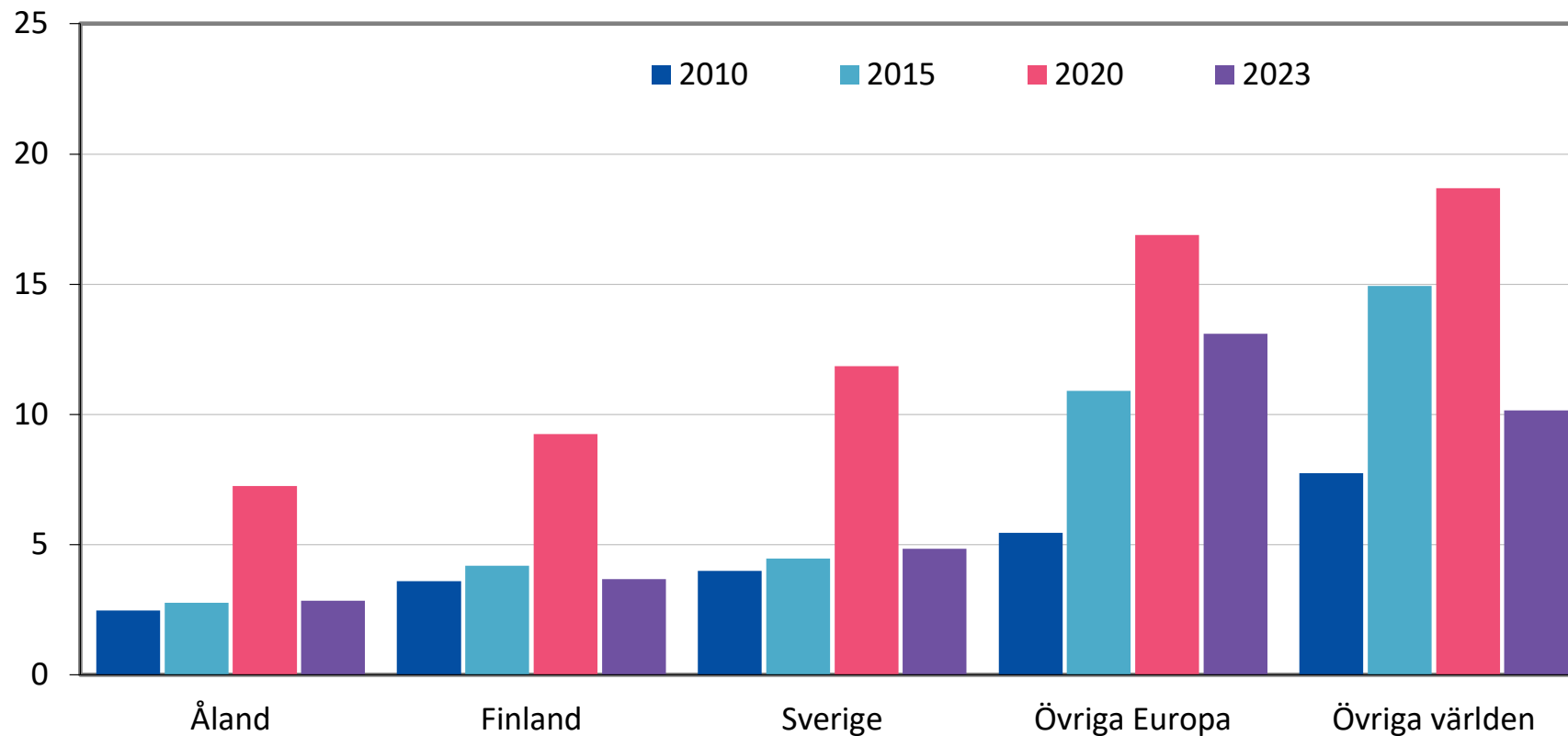
Procent

Måttlig arbetslöshet

Arbetslöshet efter födelseland 2010-2023

Procent

Återflyttning och flyttorsaker

Mina Rosenqvist 27.8.2025

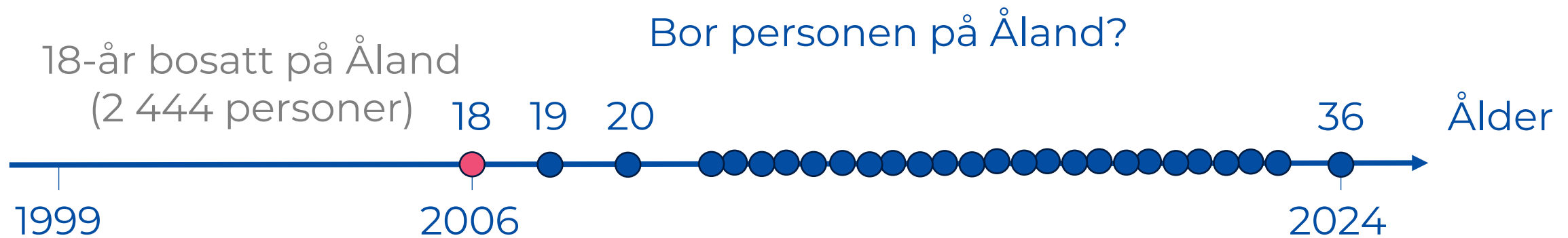
Många unga vuxna flyttar från Åland men hur många återvänder?

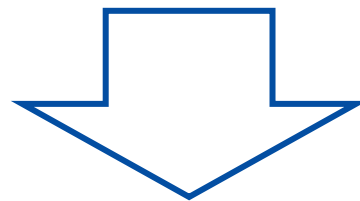
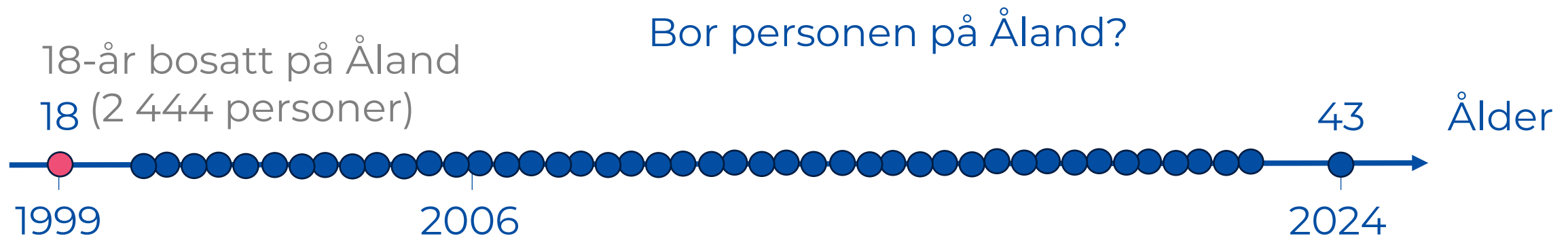
<https://www.asub.ax/sv/statistik/andel-bor-kvar-pa-aland-over-tid>

18-år bosatt på Åland
(2 444 personer)

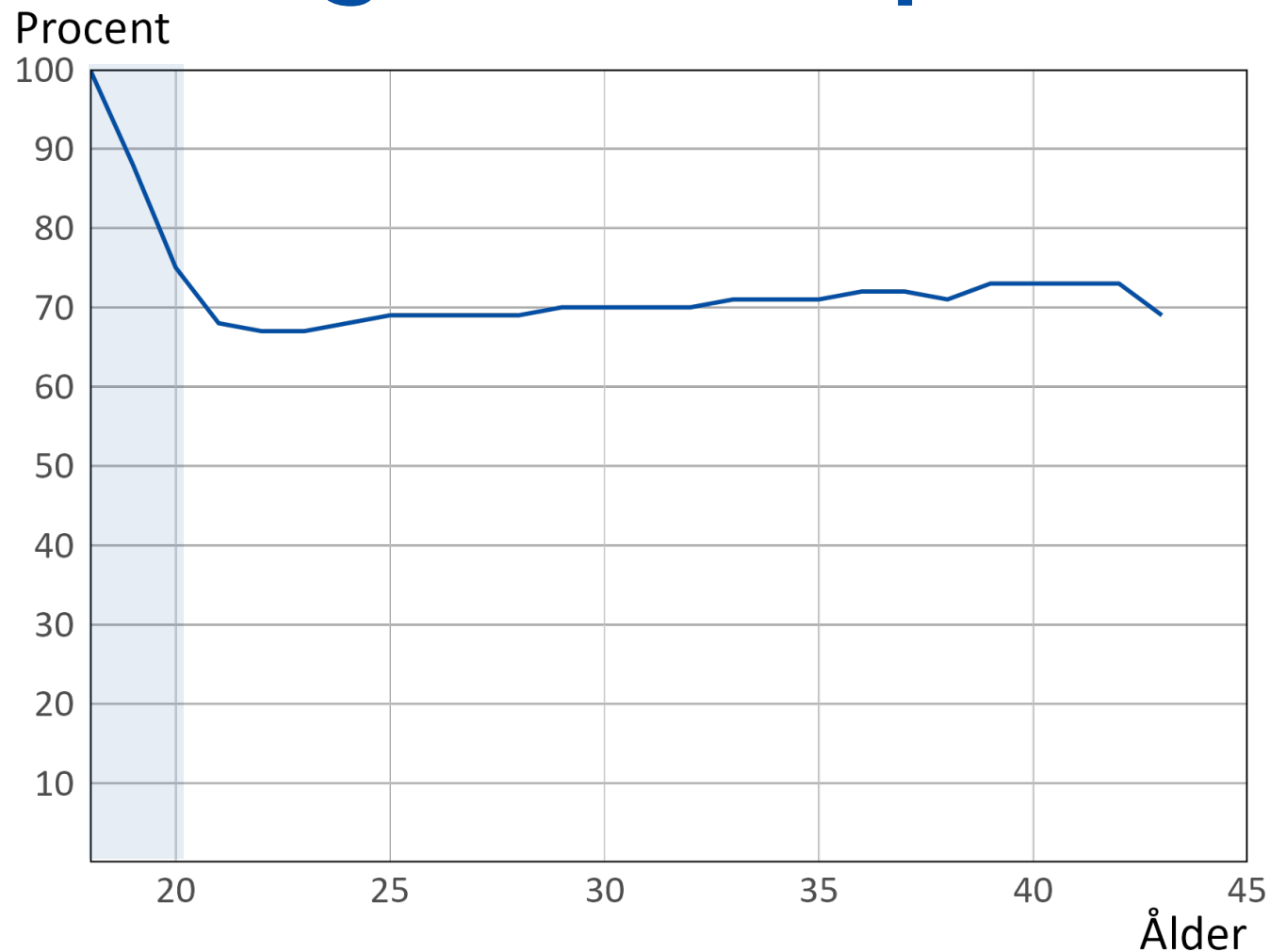

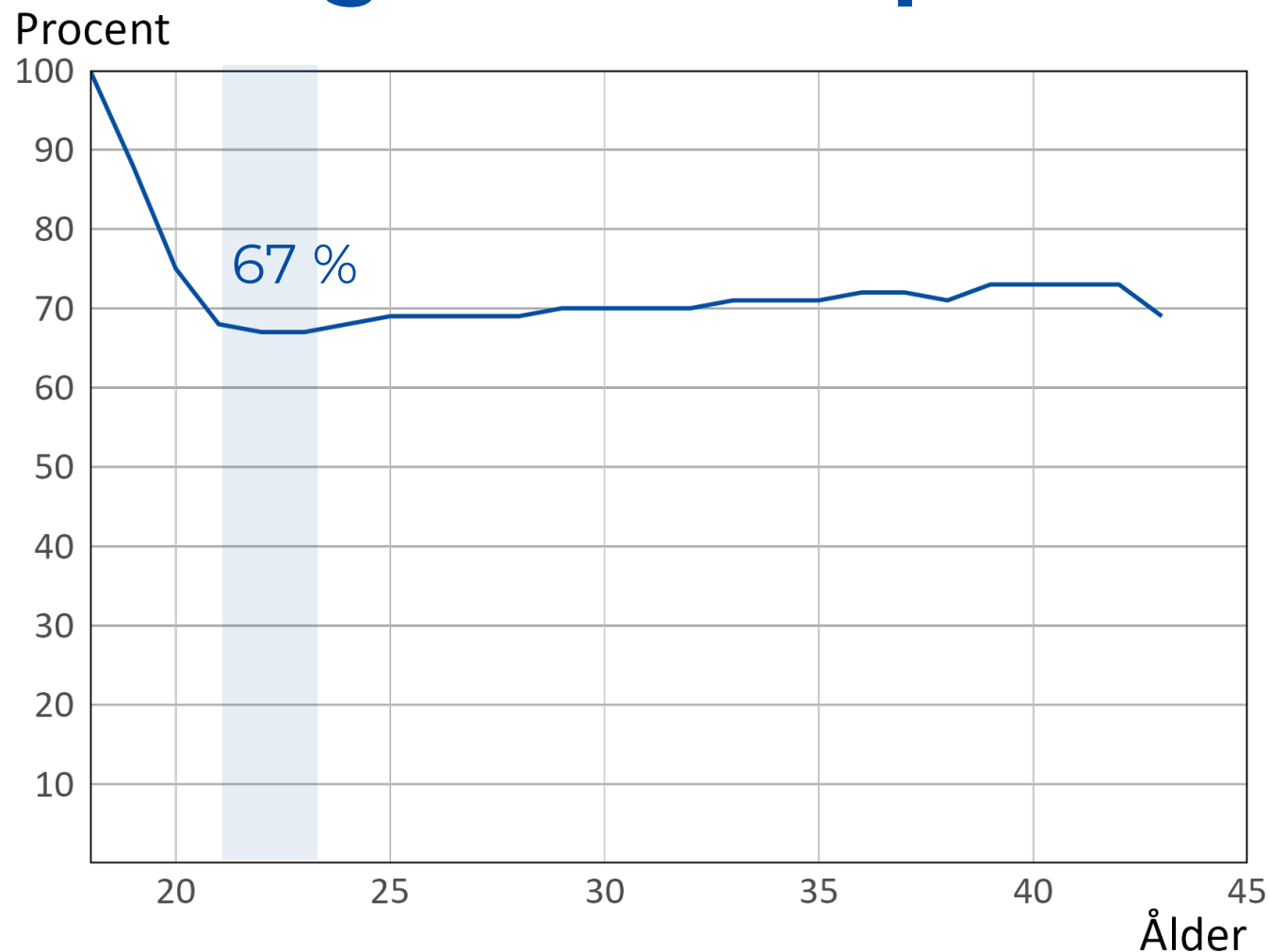
Hur stor andel av de som bor på Åland vid 18 års ålder
bor här senare i livet?

Andel som bor kvar efter ålder bland alla 18-åringar bosatta på Åland 1999-2006

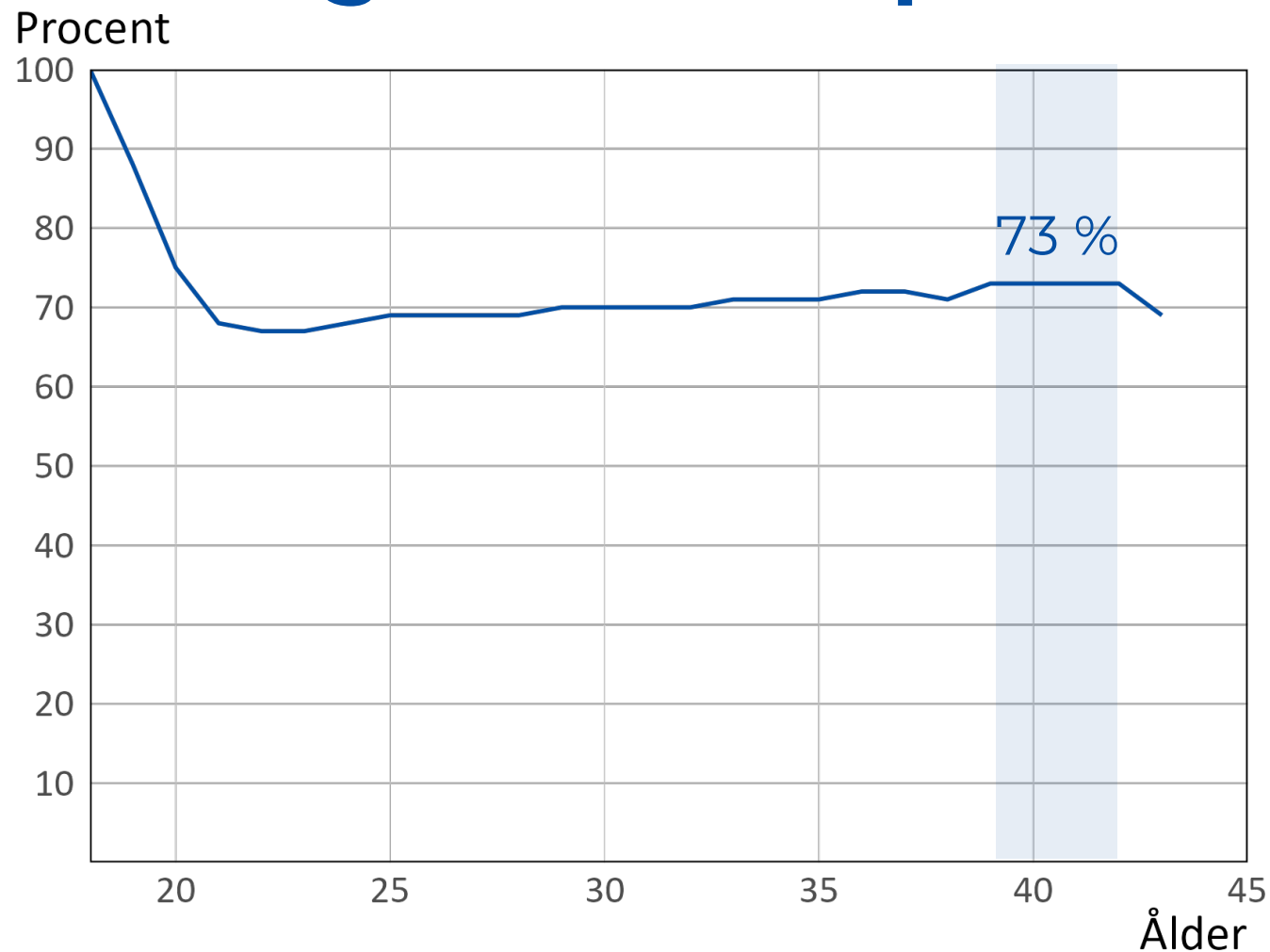
Källa: ÅSUB

Andel som bor kvar efter ålder bland alla 18-åringar bosatta på Åland 1999-2006

Källa: ÅSUB

Andel som bor kvar efter ålder bland alla 18-åringar bosatta på Åland 1999-2006

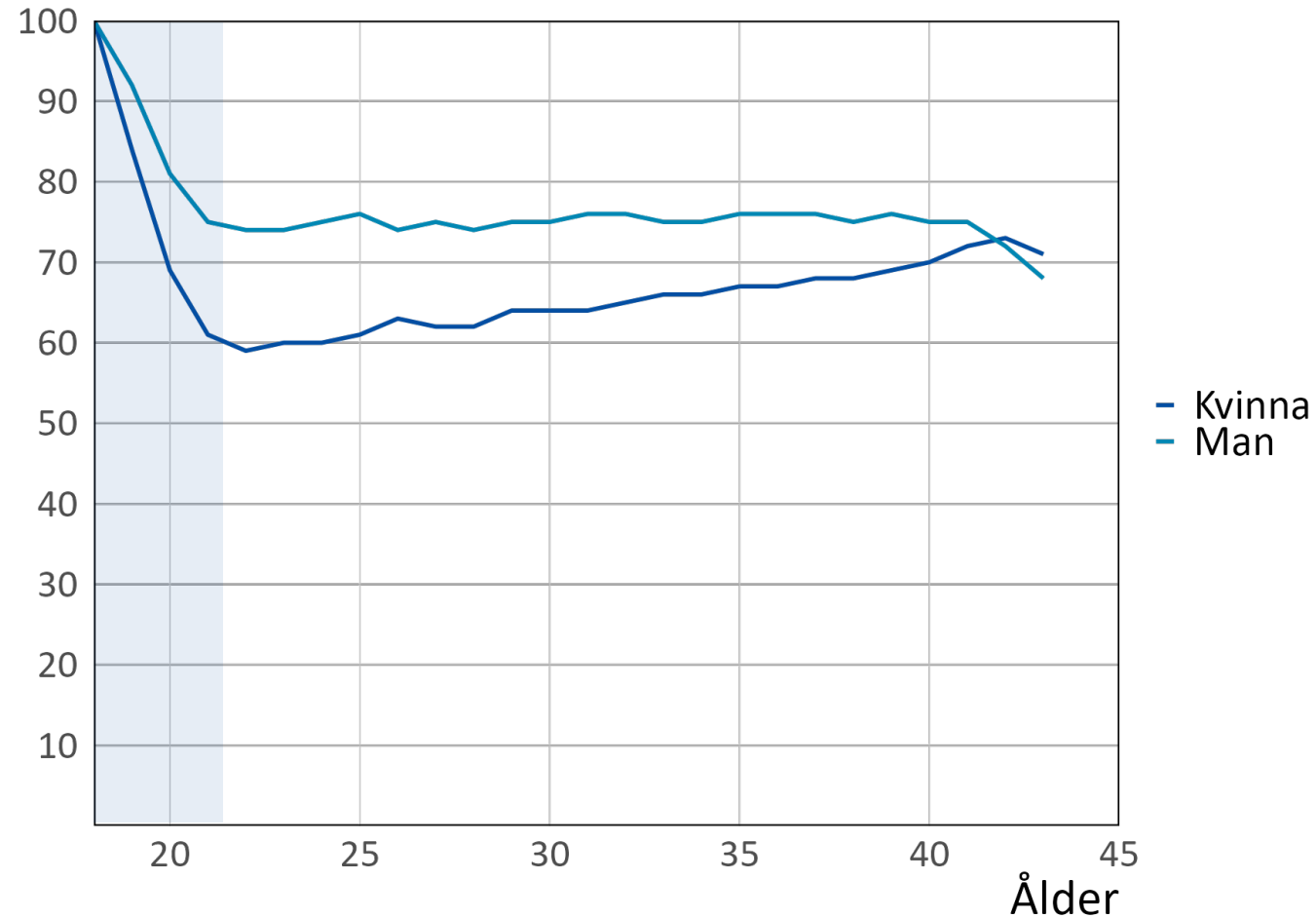

Källa: ÅSUB

Fler kvinnor än män flyttar

Andel kvarboende efter kön

Procent

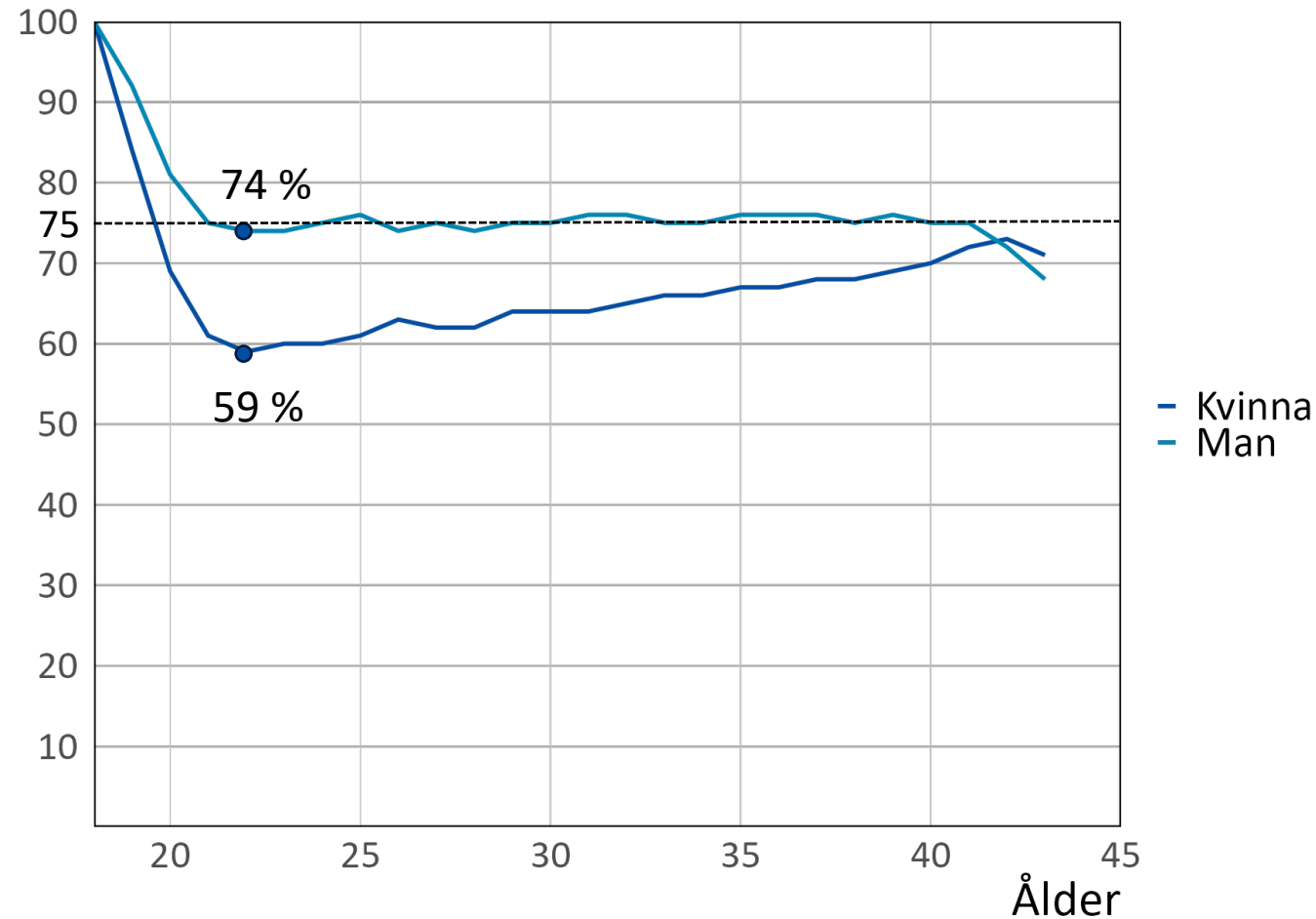

Källa: ÅSUB

Fler kvinnor än män flyttar

Andel kvarboende efter kön

Procent

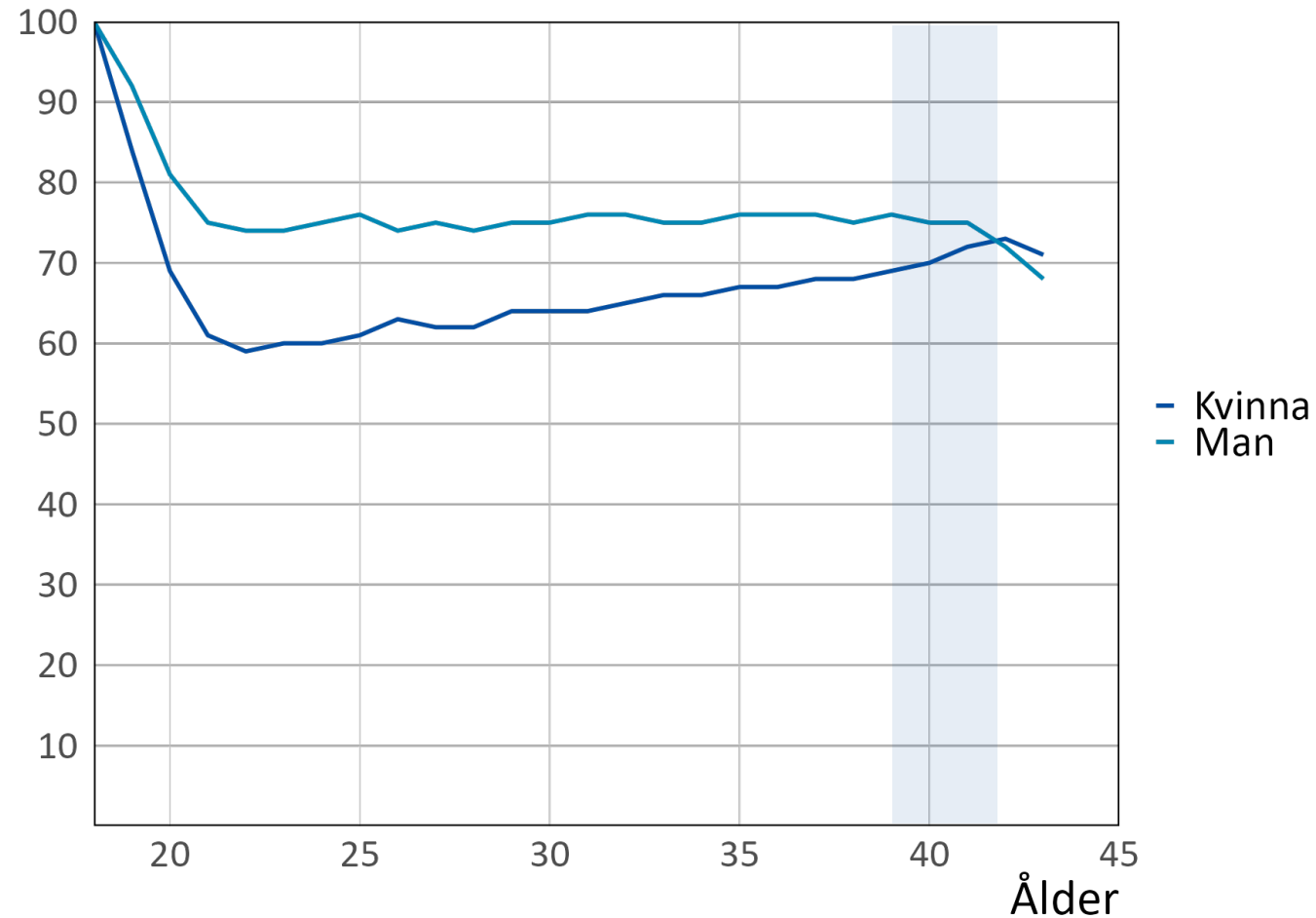

Källa: ÅSUB

Fler kvinnor än män flyttar

Andel kvarboende efter kön

Procent

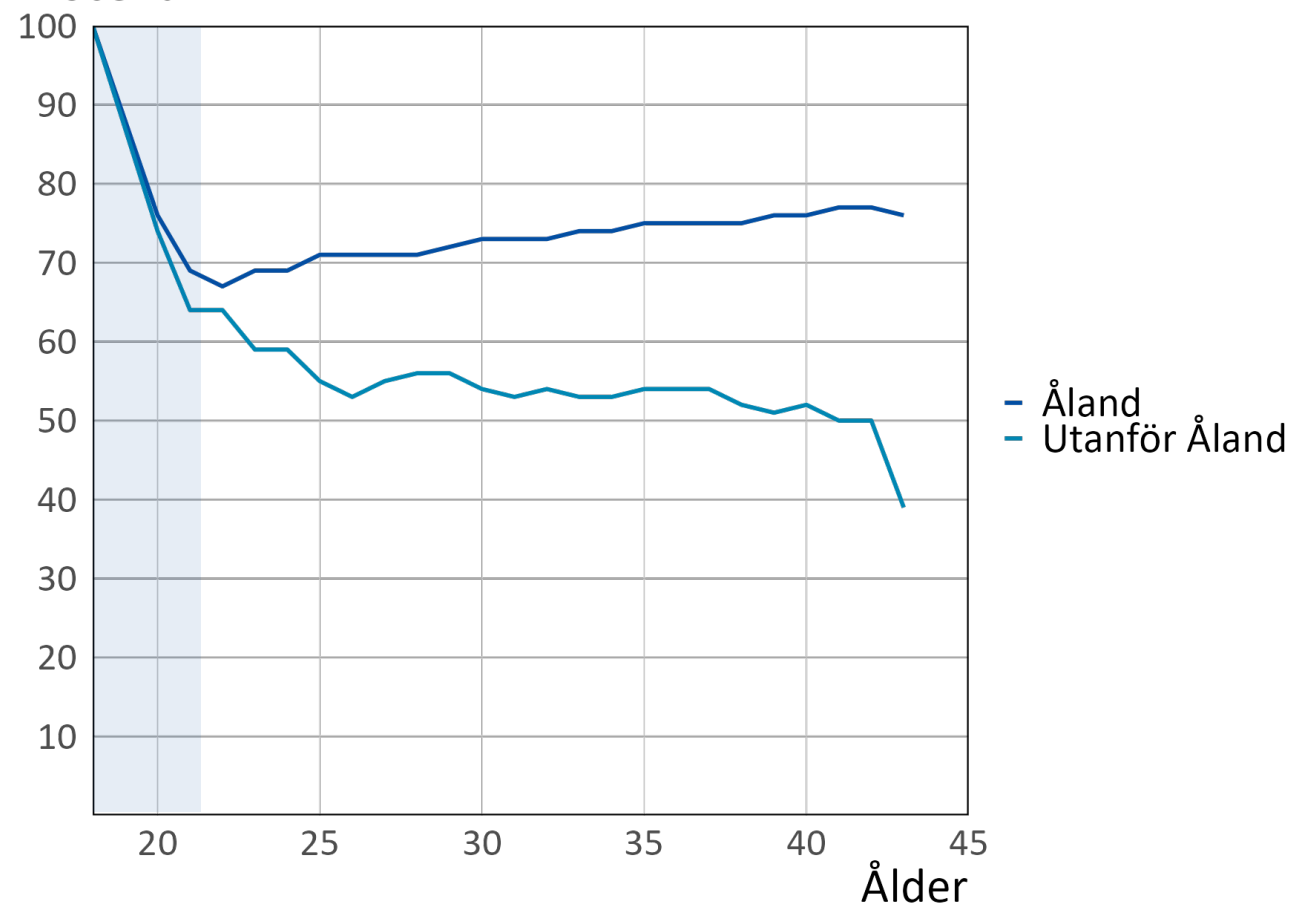

Källa: ÅSUB

Större återflyttning bland Ålandsfödda

Andel kvarboende efter födelseort

Procent

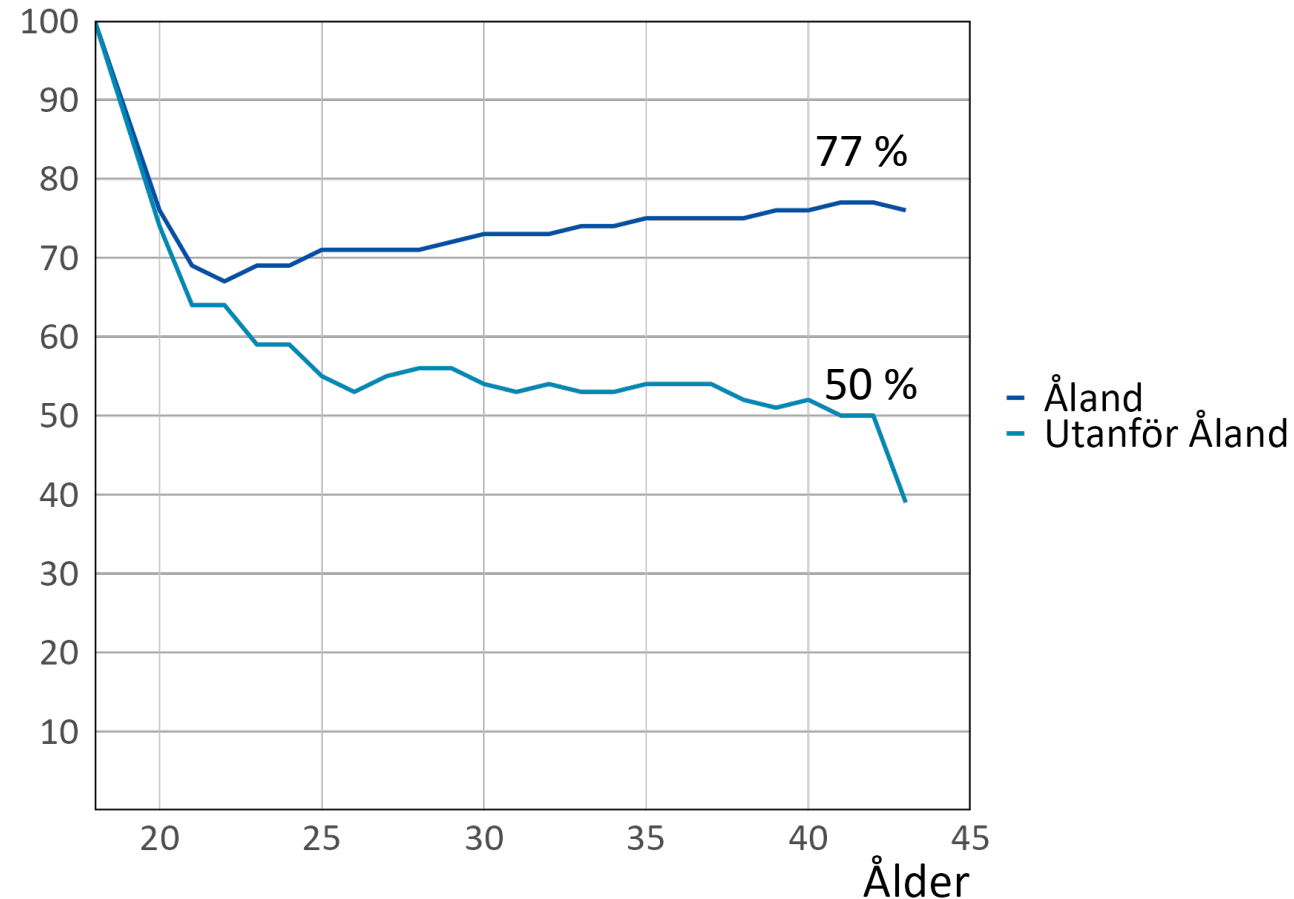

Källa: ÅSUB

Större återflyttning bland Ålandsfödda

Andel kvarboende efter födelseort

Procent

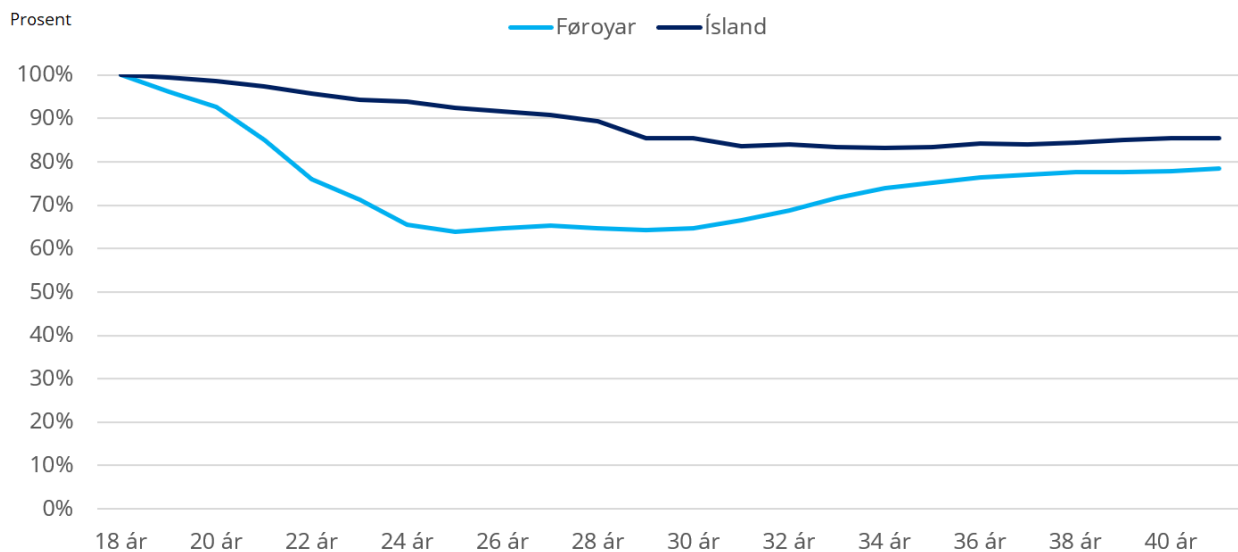

Källa: ÅSUB

Åland jämfört med Färöarna och Island

Färöarna och Island

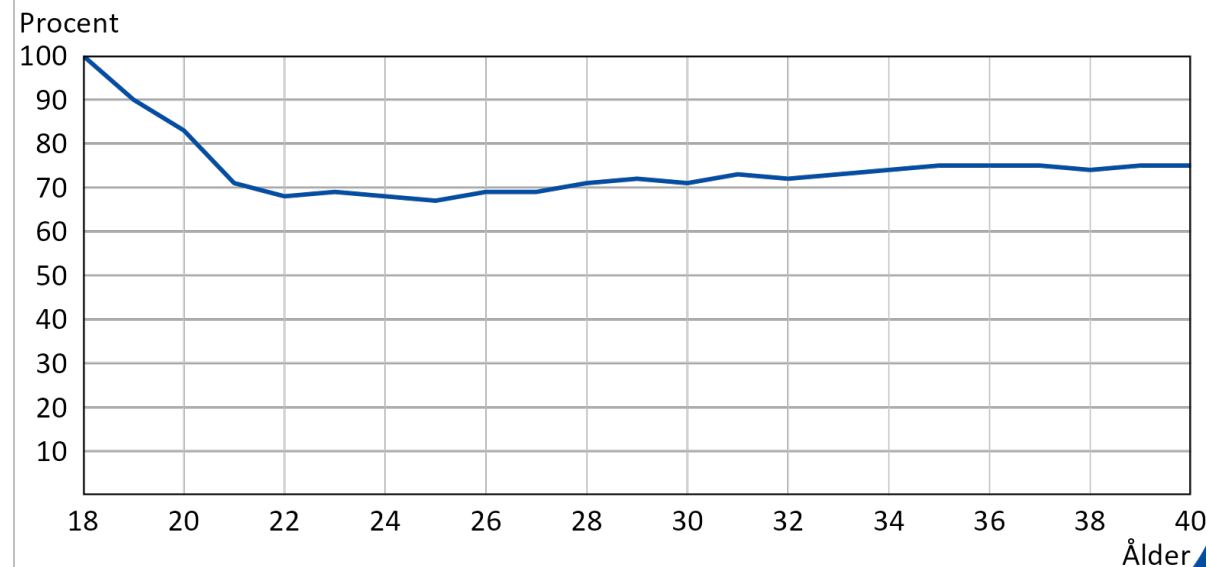
Búfestið hjá árganginum 1982

Kelda: Hagstova Føroya og Hagstofa Íslands

Åland

Andel kvarboende bland de födda 1982

Källa: ÅSUB

Vad är det som gör att man väljer att flytta från Åland på grund av arbetet?

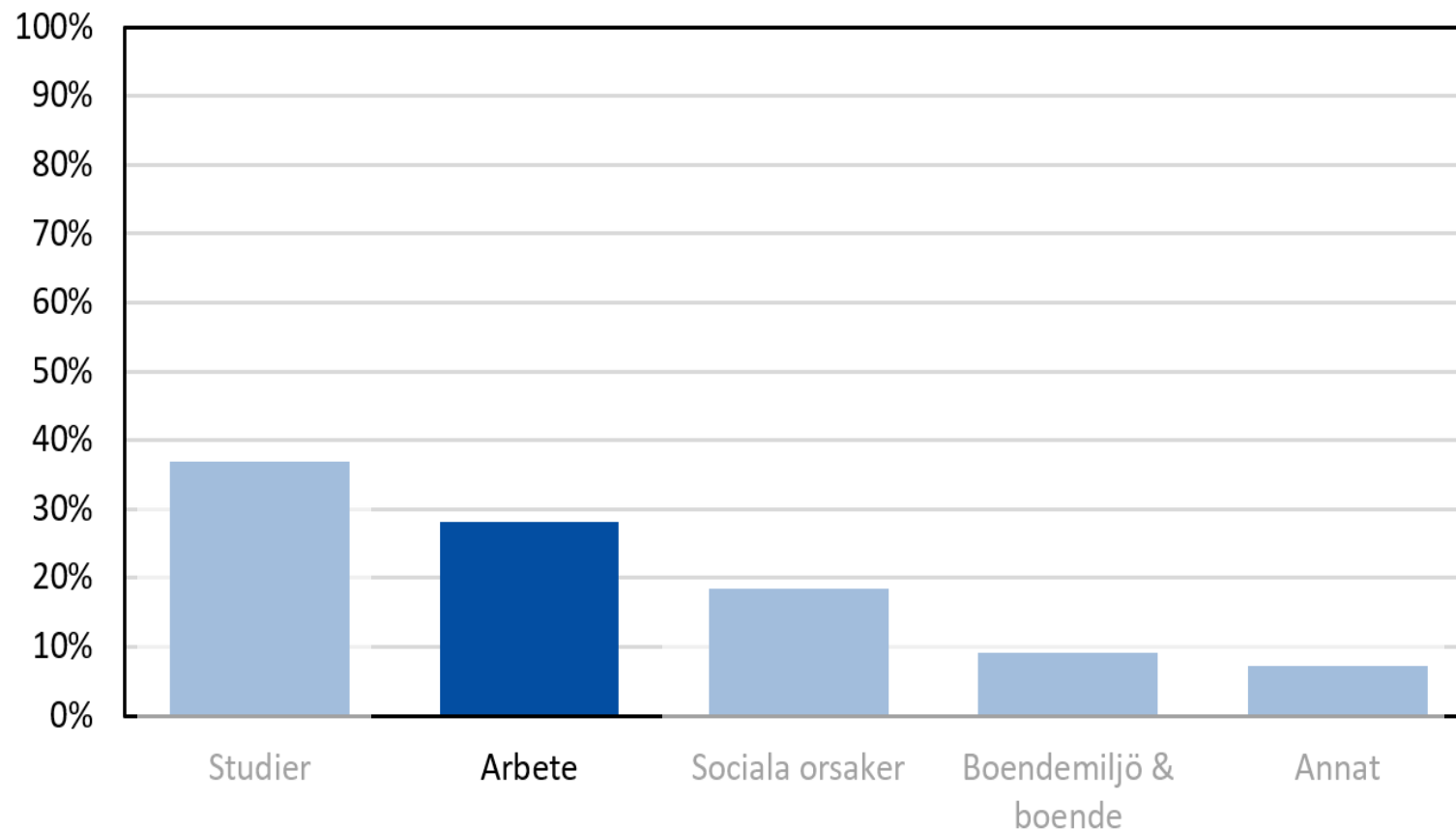

< 200 personer som flyttade från Åland 2022-2023 och deltog i en enkät om flyttorsaker.

<https://www.asub.ax/sv/utredning/flyttorsaker-2024>

Flytt på grund av arbete

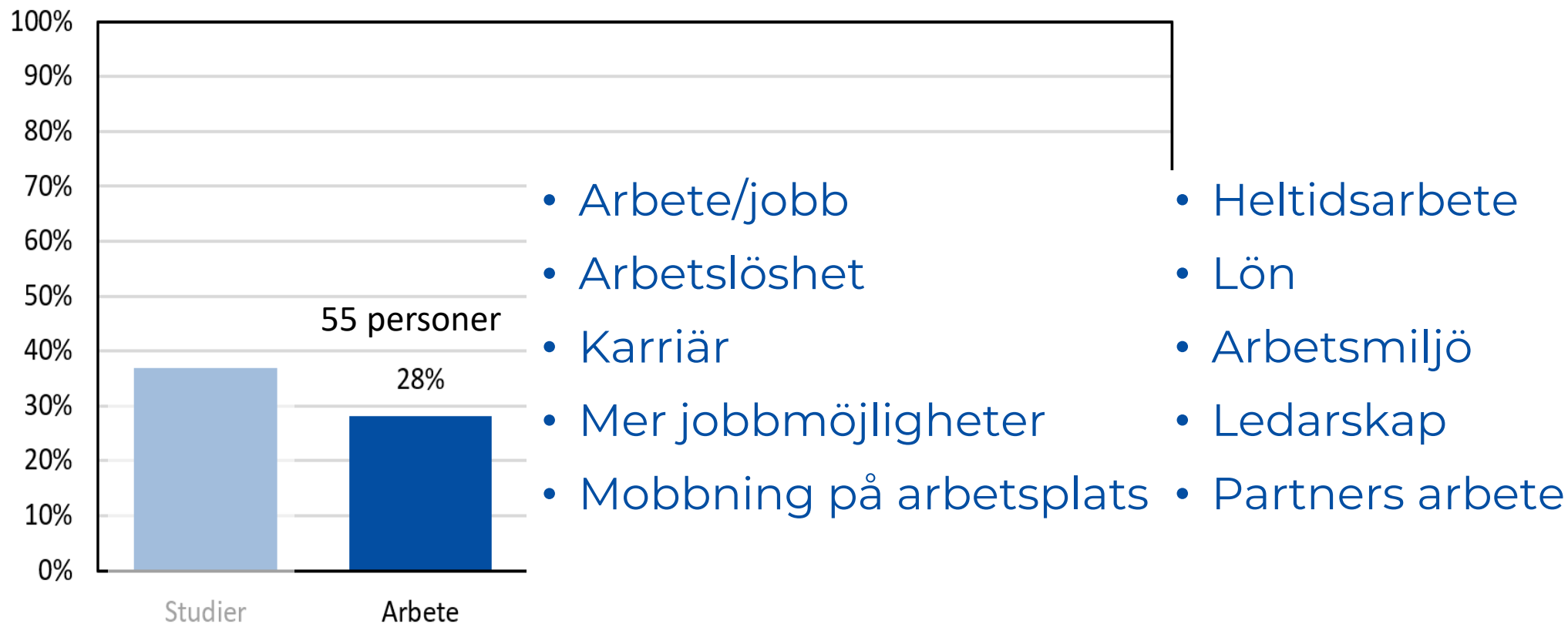
Den enskilt viktigaste flyttorsaken

Källa: Ålands statistik- och utredningsbyrå

Flytt på grund av arbete

Den enskilt viktigaste flyttorsaken

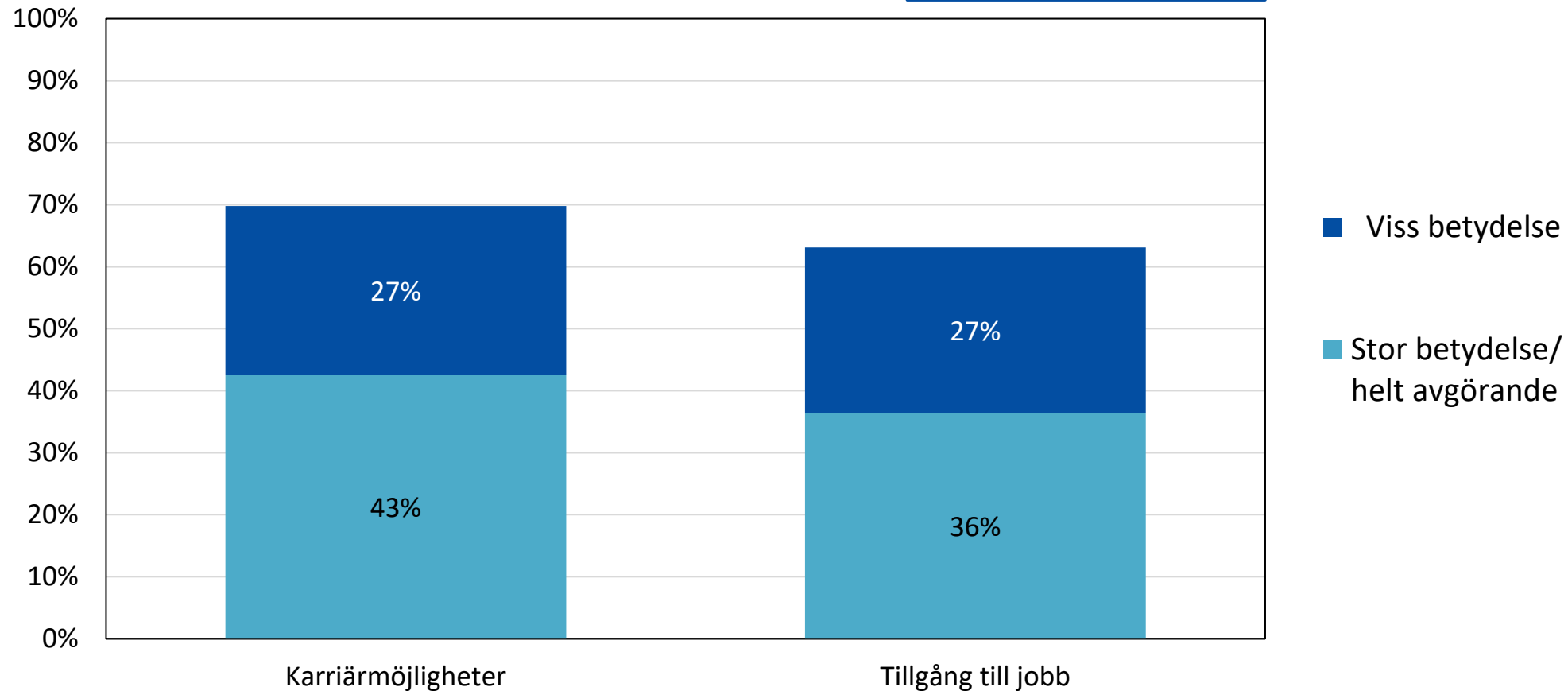
Källa: Ålands statistik- och utredningsbyrå

Vilka är det som flyttat på grund av arbete?

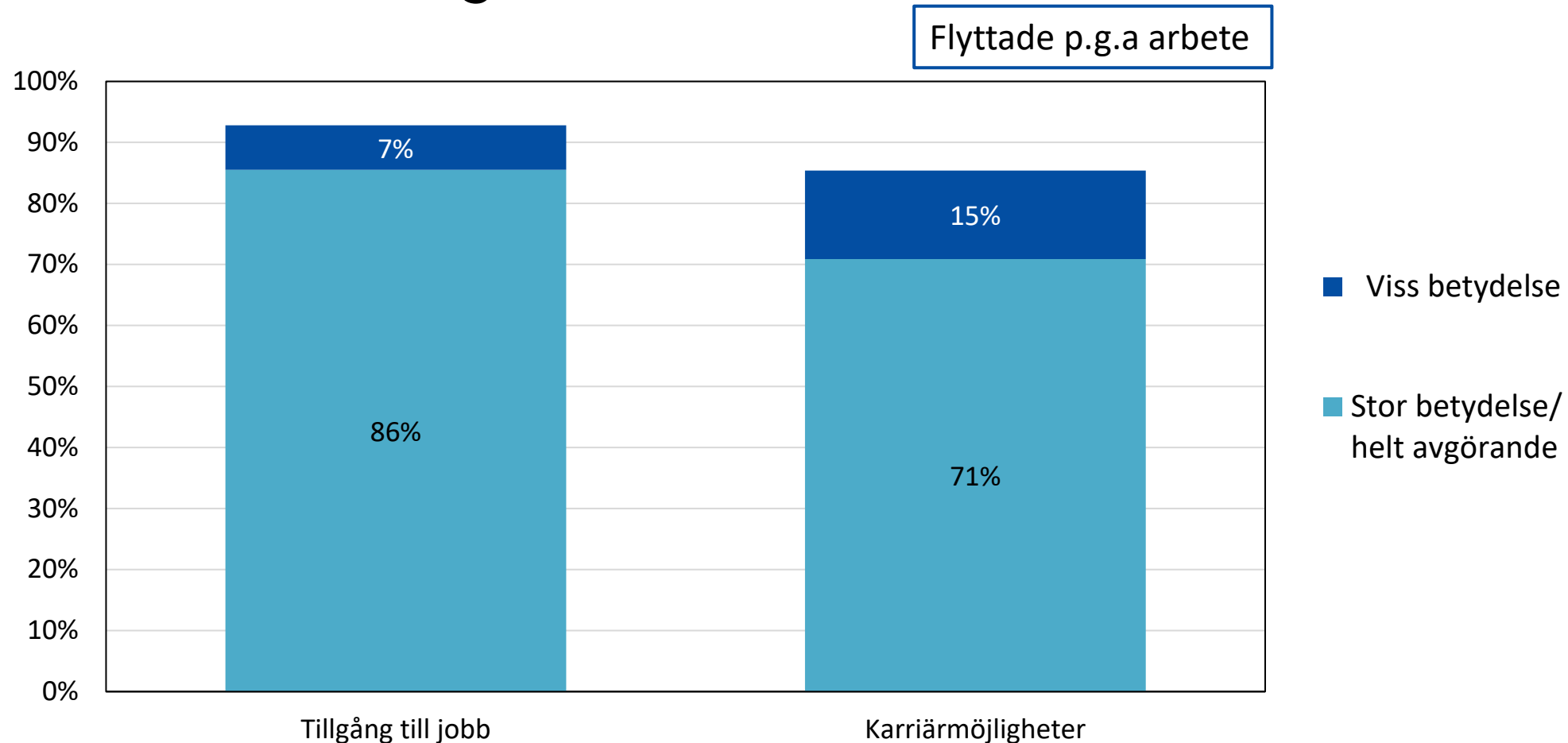
- Medelålder: 40 år.
- Förvärvsarbetade då de bodde på Åland (80 %) och vid tidpunkten för utredningen (91 %):
 - 1/3 inom offentlig förvaltning, vård och omsorg, kultur och övriga personliga tjänster.
 - 16 % inom Transport och kommunikation, inklusive bl.a. IT-tjänster.
 - 10 % inom Juridik, ekonomi, teknik och liknande företagstjänster.
- Mer än 50 % hade bott på Åland i mer än fem år innan de flyttade härifrån.
- 73 % hade högskole-/universitetsutbildning .

Hur stor betydelse hade arbete för ditt beslut att flytta?

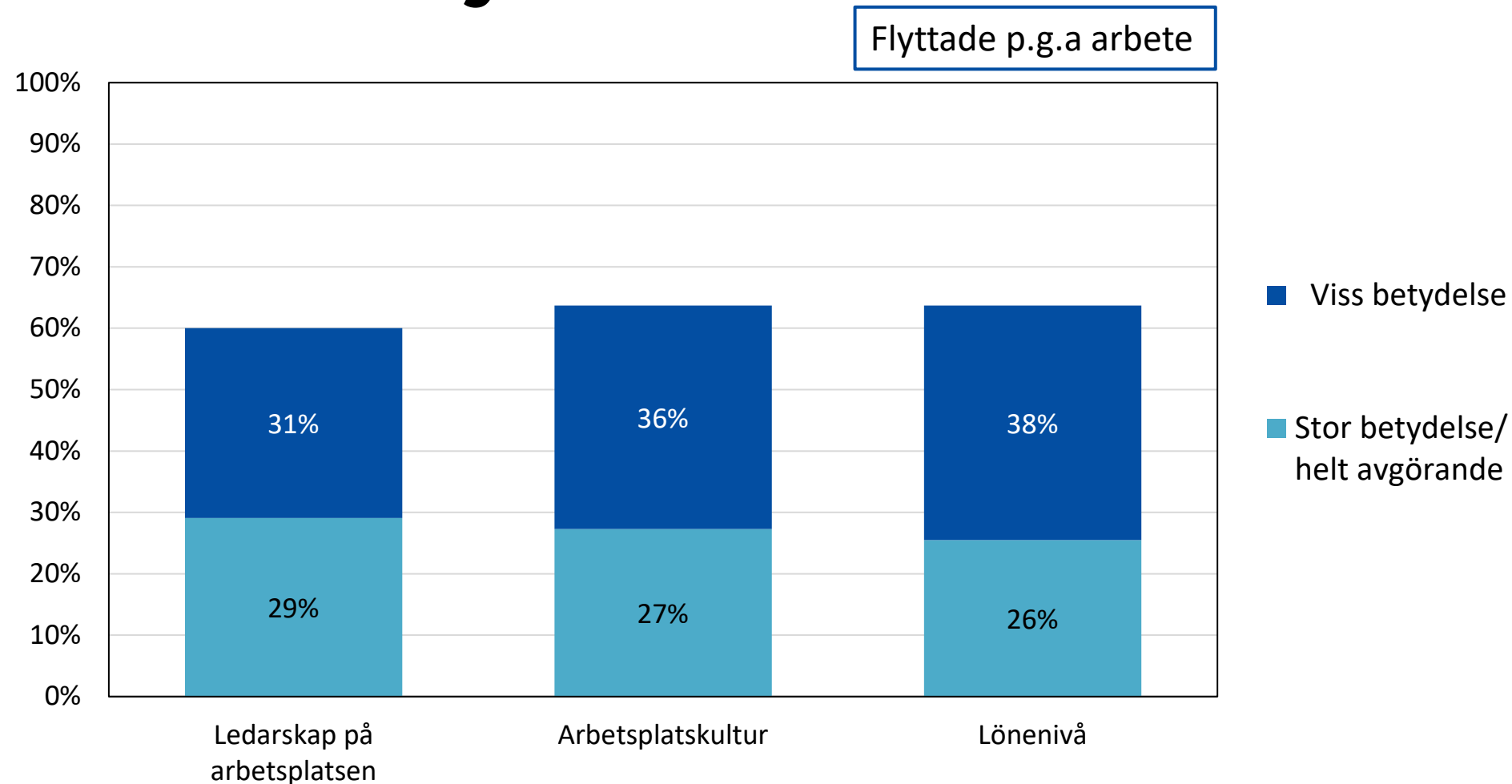
Samtliga svarande

Hur stor betydelse hade arbete för ditt beslut att flytta?

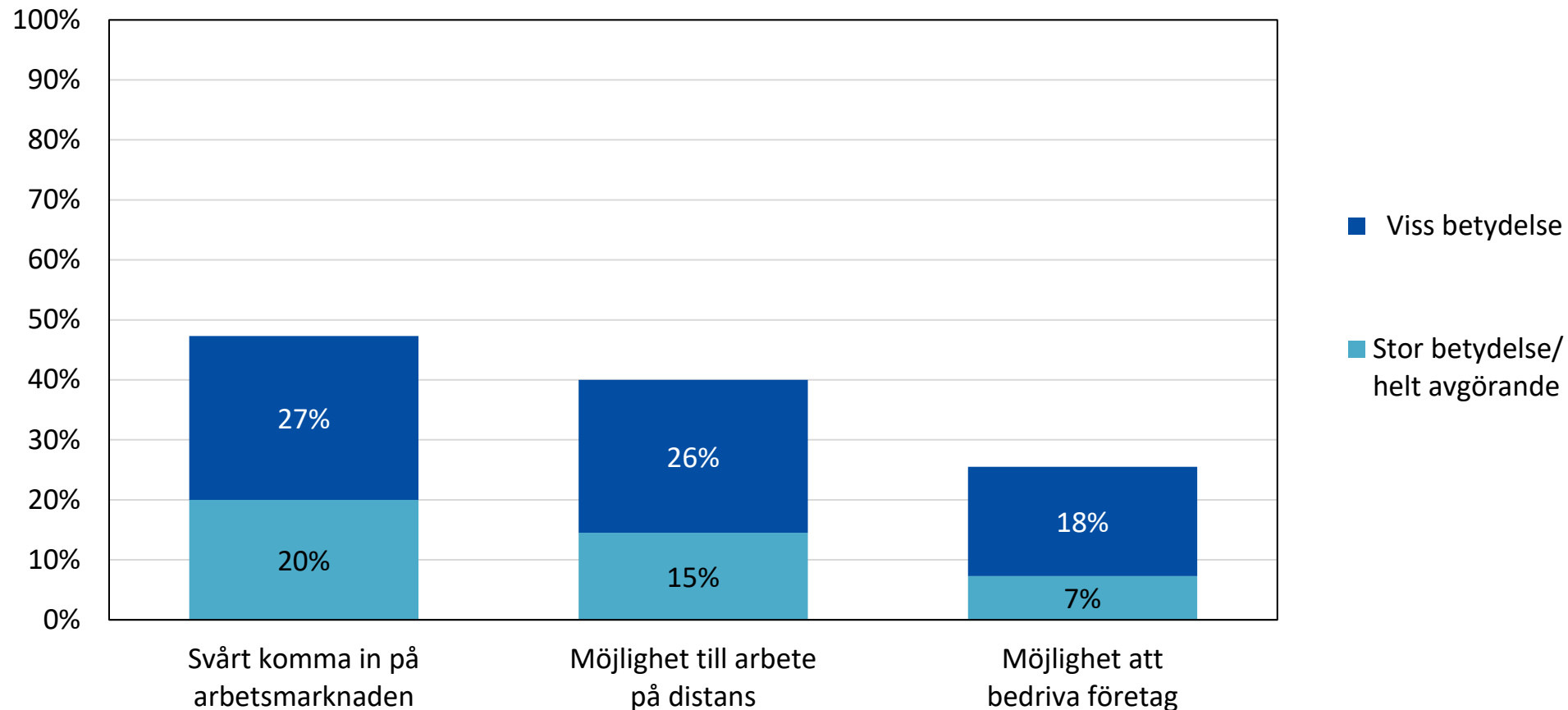

Hur stor betydelse hade arbete för ditt beslut att flytta?

Hur stor betydelse hade arbete för ditt beslut att flytta?

Flyttade p.g.a arbete

Exempel på hur arbetet påverkade beslutet att flytta

Baserat på fritextsvar från personer som angett att någon av de arbetsrelaterade faktorerna haft stor betydelse/varit helt avgörande för beslutet.

- Begränsat utbud av arbeten och karriärmöjligheter på Åland:
 - Brist på arbeten inom deras bransch, på specialistnivå eller som motsvarar deras utbildning.
 - Karriärmöjligheterna även begränsade då det på grund av samhällets storlek finns få jobb­möjligheter inom samma profession, svårare byta arbetsplats.

"Den åländska arbetsmarknaden är svår då yrkeskåren är väldigt liten och möjligheterna till karriärutveckling är liten."

"Möjligheten att lära sig mera specialiserad kompetens inom område som inte fanns på Åland."

"Arbete hos internationellt väletablerat företag är mer utvecklande, intressant, givande och har bredare möjligheter än att jobba för ett lokalt företag i min bransch."

Exempel på hur arbetet påverkade beslutet att flytta

Baserat på fritextsvar från personer som angett att någon av de arbetsrelaterade faktorerna haft stor betydelse/varit helt avgörande för beslutet.

- Begränsat utbud av arbeten och karriärmöjligheter på Åland:
 - Brist på arbeten inom deras bransch, på specialistnivå eller som motsvarar deras utbildning.
 - Karriärmöjligheterna även begränsade då det på grund av samhällets storlek finns få jobb­möjligheter inom samma profession, svårare byta arbetsplats.
- Närregionen som kan erbjuda en större arbetsmarknad med fler karriärmöjligheter upplevdes därför som mer attraktiv.

Exempel på hur arbetet påverkade beslutet att flytta

Baserat på fritextsvar från personer som angett att någon av de arbetsrelaterade faktorerna haft stor betydelse/varit helt avgörande för beslutet.

- Dåligt ledarskap, en hierarkisk arbetsplatskultur, upplevd korruption på arbetsplatsen och en låg lönenivå jämfört med närregionen.

"Arbetskulturen var mer hierarkisk och arbetsklimatet kändes lite uppgivet"

"Jag tycker att det åländska ledarskapet och kulturen i många företag är gammalmodig och för fyrkantig"

"Svågerpolitik. Endast infödda, släktingar och vänner får de bättre tjänsterna trots att andra kan ha både högre utbildning och mer erfarenhet"

Exempel på hur arbetet påverkade beslutet att flytta

Baserat på fritextsvar från personer som angett att någon av de arbetsrelaterade faktorerna haft stor betydelse/varit helt avgörande för beslutet.

- Dåligt ledarskap, en hierarkisk arbetsplatskultur, upplevd korruption på arbetsplatsen och en låg lönenivå jämfört med närregionen.
- Bland de som upplevde svårigheter att bedriva företag på Åland betonades framför allt de hinder skattegränsen och förlusten av båttrafik på linjen Kapellskär-Mariehamn utgör.

Attityder till Åland bland de som flyttat på grund av arbete

- $\frac{3}{4}$ upplevde en förbättring av arbetsrelaterade faktorer efter flytten.
- Hur troligt är det med en återflytt till Åland inom 5 år?
 - Två tredjedelar flyttar troligen inte tillbaka.
 - 20 % kommer troligen att flytta tillbaka.
- Nästan hälften skulle rekommendera andra att flytta till Åland.

Sammanfattning

- Många unga vuxna flyttar från Åland.
- Mer än 70 % av alla 18-åringar bosatta på Åland bor kvar i 40-årsåldern.
- Efter studier är arbete den vanligaste flyttorsaken.
- Tillgång till jobb och bristande karriärmöjligheter lyfts särskilt fram.
- Även ledarskap, arbetsplatskultur, fortbildning och lönenivå påverkar.
- Bra trafikförbindelser underlättar distansarbete.
- En attraktiv arbetsmarknad utgör grunden till att göra Åland till en attraktiv plats att leva och bo på.

Tack för visat intresse!

www.asub.ax

